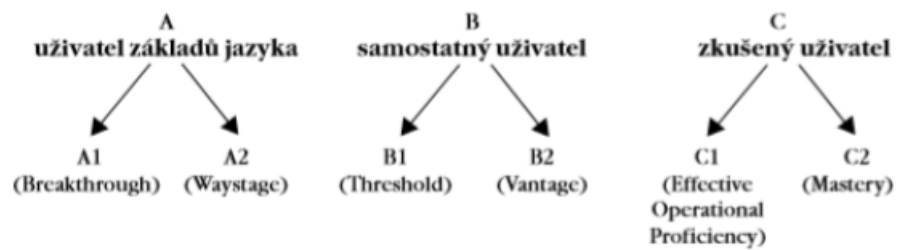

Příloha 1 – Rozdělení referenčních úrovní

Příloha 2 – Didaktický test pro žáky

Milí studenti,

věnujte prosím pár minut vyplnění tohoto krátkého testu zaměřeného na slovosled v německé větě. Test má 18 úkolů. Věřím, že pro Vás bude jejich splnění otázkou max. 10 minut. :-) Test není klasifikován, slouží jako podklad pro výzkum mojí diplomové práce. Přesto Vás prosím, abyste jej vyplnili svědomitě a bez používání taháků či slovníků. Došlo by tak ke zkreslení výzkumu.

Moc Vám děkuji za pomoc!

Tereza Nováková

studentka Pedagogické fakulty UK

1) Přeložte větu:

Nevím, zda Petr pojede s námi.

.....

2) Přeložte větu:

Koupil jí ten prsten, když byl v Paříži.

.....

3) Přeložte větu:

Když byl Tomáš dítě, chtěl být pilotem.

.....

4) Vyberte variantu, kde je věta napsána správně:

- a) Der Lehrer liest die Zeitung, während seine Schüler schreiben den Test.
- b) Der Lehrer liest die Zeitung, während seine Schüler den Test schreiben.
- c) Der Lehrer liest die Zeitung, während den Test schreiben seine Schüler.

5) Vyberte variantu, kde je věta napsána správně:

- a) Udo muss Geld sparen, bevor beginnt er mit dem Studium.

b) Udo muss Geld sparen, bevor er beginnt mit dem Studium.

c) Udo muss Geld sparen, bevor er mit dem Studium beginnt.

6) Wählen Sie den Satz, der richtig geschrieben ist.

a) Theodor ist seit drei Jahren krank.

b) Theodor ist krank seit drei Jahren.

7) Wählen Sie die Variante, in der der folgende Satz richtig übersetzt ist.

Ein Polizist sagt, dass hier ein Mord passiert ist.

a) Der Polizist sagt, dass hier ein Mord passiert ist.

b) Der Polizist sagt, dass ein Mord hier passiert ist.

c) Der Polizist sagt, dass ein Mord hier passiert ist.

8) Ergänzen Sie den richtigen Verbindungswort in den Lücke.

Ihr seid die Einzige hier, _____ ihr seid zu früh gekommen.

a) weil

b) denn

9) Ergänzen Sie den richtigen Verbindungswort in den Lücke.

Sie sind da, _____ ich sie eingeladen habe.

a) weil

b) denn

10) Ergänzen Sie den richtigen Verbindungswort in den Lücke.

Ich bin hier, _____ ich nichts Anderes zu tun habe.

a) weil

b) denn

11) Je tato věta správně?

Ich antworte nicht, weil ich weiß das nicht.

a) Ano

b) Ne

12) Je tato věta správně?

Wir wollten das wissen, denn wir waren neugierig.

a) Ano

b) Ne

13) Přeložte větu:

Už je doma tvoje sestra?

.....

14) Přeložte větu:

To je ta hezká žena, kterou jsem viděl v autobuse.

.....

15) Přeložte větu:

Obchod je uzavřen, neboť se zde koná výstava.

.....

16) Sandra chce jet v létě do Albánie. Co pro to musí udělat? Doplňte větu.

Sandra möchte im Sommer nach Albanien fahren, deshalb .....

17) Na jednu stranu je Petr bohatý, ale jaký je na druhou stranu? Doplňte větu.

Einerseits ist Peter reich, andererseits .....

18) Kdy mu to řekl? Doplňte větu.

Er hat es ihm gesagt, als .....

Příloha 3 – Dotazník pro učitele německého jazyka na gymnáziích

Dobrý den,

následující dotazník se věnuje problematice práce s interferenčními chybami, které vznikají v důsledku přenosu jazykových struktur z češtiny (jako mateřského jazyka) do němčiny (jako cizího jazyka). Cílem je zjistit, jakým způsobem učitelé německého jazyka s těmito chybami pracují a jestli se jim snaží předcházet.

Dotazník obsahuje 13 otázek, z nichž 8 je uzavřeného charakteru a zbylých 5 je otevřených. Jejich zodpovězení Vám zabere maximálně max. 10 minut.

Výzkum je součástí mé diplomové práce, kterou zpracovávám na katedře germanistiky na PedF UK. Pokud by Vás výsledky práce zajímaly, zanechte mi zde, prosím, svoji e-mailovou adresu a ráda s Vámi práci po jejím obhájení nasdílím.

Předem moc děkuji za Váš čas!

Tereza Nováková

1) Jak dlouhá je Vaše praxe učitele/učitelky německého jazyka?

- a) méně než 5 let
- b) 5-10 let
- c) 11-20 let
- d) 21 a více let

2) S jakou učebnicí v hodinách standardně pracujete?

- a) Direkt
- b) Aspekte
- c) d.leicht
- d) Studio 21
- e) Sprechen Sie Deutsch?
- f) Passt schon!
- g) Super!
- h) Schritte international
- i) Genau

- j) Momente
- k) Jiná: .....
- 3) Zohledňuje tato učebnice práce s interferenčními chybami?
- a) Ano
- b) Ne
- 4) Pokud jste v předchozí otázce zvolili možnost „Ano“, popište prosím, jak učebnice s interferenčními chybami pracuje. (Např. uvedení rozdílů v českém a německém slovosledu, odlišnosti ve výslovnosti, srovnání různých gramatických jevů, odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině atd.)
- .....
- .....
- 5) V jakém jazyce Vaše výuka probíhá?
- a) Výhradně v němčině
- b) Převážně v němčině
- c) Poměr užití němčiny a češtiny je víceméně stejný
- d) Převážně v češtině
- e) Výhradně v češtině
- 6) Přístupujete k interferenčním chybám stejně jako k ostatním chybám? Nebo jim věnujete zvláštní pozornost?
- a) Ano, věnuji jim zvláštní pozornost.
- b) Ne, přístupuji k nim jako k ostatním chybám.
- 7) Když se připravujete na výuku, snažíte se už dopředu odhadnout, kde by mohlo být riziko vzniku interferenčních chyb, abyste se jim tedy pokusili vyhnout?
- a) Ano, dopředu přemýšlím, kde by tyto chyby mohly vzniknout, a snažím se vymyslet způsob, jak se jim vyhnout.
- b) Ne, dopředu nad tím nepřemýšlím.
- c) Někdy ano, záleží na probírané látce.

8) Pokud se během výuky dopustí žák chyby v důsledku interference, jak postupujete?

.....
.....

9) Uveďte, prosím, příklady nejčastějších interferenčních chyb, kterých se žáci dopouštějí v oblasti větné skladby.

.....
.....

10) Zahrnujete do výuky i práci s jazykovými strukturami českého jazyka pro demonstraci odlišností mezi češtinou a němčinou? Např. názorné porovnávání slovosledu v češtině a němčině.

- a) Ano, zahrnuji.
- b) Ne, nezahrnuji.

11) Pokud jste na předchozí otázku odpověděli „Ano, zahrnuji.“, uveďte prosím, jak konkrétně se strukturami českého jazyka pracujete.

.....
.....

12) Máte nějakou metodu nebo konkrétní aktivitu, která se Vám při práci s interferenčními chybami osvědčila?

- a) Ano, mám.
- b) Ne, nemám.

13) Pokud jste na předchozí otázku odpověděli „Ano, mám.“, popište, prosím, stručně tuto metodu/aktivitu.

.....
.....

Pokud máte zájem o výsledky výzkumu, zanechte zde, prosím, Vaši e-mailovou adresu.

Po obhájení Vám práci ráda nasdílím.

.....

Příloha 4 – Formulář pro posouzení učebnice podle stanovených kritérií

Údaje o učebnici a recenzentovi/recenzentce	
Název učebnice	
Autor/ka učebnice	
Nakladatelství	
Určeno pro rámcový vzdělávací program pro ..... vzdělávání	
Vzdělávací oblast / vzdělávací obor / obsahový okruh / průřezové téma / předmět	
Cílová skupina (např. ročník)	
Jméno a příjmení recenzenta/recenzentky	

Kritérium	Hodnocení recenzentem/recenzentkou

1. Celkový soulad učebnice s obecnými a kurikulárními dokumenty a rámcovými vzdělávacími programy	
Poznámka: 1) Platné kurikulární dokumenty a rámcové vzdělávací programy jsou zveřejněny na internetové stránce MŠMT (www.msmt.cz). 2) Učebnice musí být zcela v souladu s uvedenými dokumenty nebo principy (učebnice dokumentům nebo principům neodporuje), pokud je soulad jen částečný, označte stupeň NE.	
Stupnice hodnocení Recenzent/recenzentka uvede hodnocení pro každé kritérium. Pokud některé kritérium není ohodnoceno stupněm Ano, je hodnocení konkrétně odůvodněno v části 8. Podmínkou udělení schvalovací doložky je stupeň Ano ve všech částech. Pokud text nebude upraven, doložka nebude udělena.	Ano – je v plném souladu (není v rozporu) Ne – není v souladu (je v rozporu) (označte křížkem)

1.1. Soulad s Ústavou a zákony ČR (zejména rovnost pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství).	Ano			Ne		
1.2 Soulad se vzdělávacími cíli a směřování k rozvoji klíčových kompetencí.	Ano			Ne		
1.3. Soulad s očekávanými výstupy vzdělávacího oboru rámcového vzdělávacího programu (u průřezového tématu soulad s přínosem průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka).	Ano			Ne		
1.4. Soulad s výchovou směřující k:						
a) toleranci (včetně schopnosti rozpoznat její meze) a k vytvoření plurality názorů (podložených vědeckým poznáním),	Ano			Ne		
b) demokracii, k pozitivní hodnotové orientaci, k osobní odpovědnosti jedince,	Ano			Ne		
c) uplatňování principu rovných příležitostí mužů a žen (učebnice neobsahuje stereotypní přístupy ve vztahu k pohlavím a vytváří předpoklady k rovnocennému formování obou pohlaví),	Ano			Ne		
d) udržitelnému rozvoji života a k ochraně zdraví	Ano			Ne		
e) porozumění textu, využití a kritickému vyhodnocení zdrojů informací a k obraně před manipulací.	Ano			Ne		
1.5 Učebnice obsahuje jen objektivní a tolerantní názory bez xenofobií postojů k různým národům a národnostem, k náboženstvím a církvím, případně k jiným společenským a kulturním organizacím a k jejich duchovním a kulturním hodnotám.	Ano			Ne		
1.6. Učebnice obsahuje pouze texty a grafické materiály, které nevedou k vytváření negativních stereotypů a zjednodušených zobecnění o konkrétních sociálních skupinách, národech, národnostech, rasách, pohlaví atp. a nejsou v rozporu se zákazem činnosti a propagace politických stran a hnutí a zákazem nevhodné reklamy podle § 32 školského zákona.	Ano			Ne		
1.7. Soulad s jazykovými úrovněmi Společného evropského referenčního rámce (pouze pro učebnice cizích jazyků).	Ano			Ne		

2. Odborná správnost obsahu učebnice

Recenzent/recenzentka slovně zhodnotí odbornou správnost obsahu učebnice v každé z uvedených oblastí.

U konkrétních připomínek a návrhů na úpravy recenzent/recenzentka uvede, zda jde o připomínku ke zvážení či připomínku zásadní, kterou je nutno akceptovat. Připomínky je třeba formulovat dostatečně konkrétně, aby autor/ka učebnice mohl/a na připomínku konkrétně reagovat (včetně např. čísla stránky, odstavce, názvu kapitoly). Je třeba závazně navrhnout konkrétní znění textu, který recenzent požaduje doplnit nebo nahradit stávající.
2.1. Odborná správnost textové složky učebnice (soulad podávaných informací se stavem poznání v příslušných vědeckých oborech).
2.2. Odborná správnost grafické složky učebnice.
2.3. Jazyková kultura textu učebnice podle pravidel českého pravopisu.
2.4. Komplexnost daného tématu. Učebnice obsahuje všechny podstatné informace pro komplexní / ucelené osvojování tématu s ohledem na možnou úroveň dosažení klíčové kompetence nebo očekávaného výstupu cílové skupiny žáků.
Celkové zhodnocení (uved'te konkrétní a jednoznačná vyjádření):
3. Přiměřenost učebnice věku a dosaženým kompetencím žáků
Recenzent/recenzentka slovně zhodnotí přiměřenost učebnice věku a dosaženým kompetencím žáků v každé z uvedených oblastí.   U konkrétních připomínek a návrhů na úpravy recenzent/recenzentka uvede, zda jde o připomínku ke zvážení či připomínku zásadní, kterou je nutno akceptovat. Připomínky je třeba formulovat dostatečně konkrétně, aby autor/ka učebnice mohl/a na připomínku konkrétně reagovat (včetně např. čísla stránky, odstavce, názvu kapitoly). Je třeba závazně navrhnout konkrétní znění textu, který recenzent požaduje doplnit nebo nahradit stávající.
3.1. Obtížnost textu ve vztahu k cílové skupině žáků (např. přiměřenost a četnost užití odborných, faktografických a numerických pojmů, jmen a názvů, délka vět, apod.).
3.2 Přiměřenost, vhodnost a obsahová správnost grafické složky učebnice (ilustrace, grafy, písmo,...) vzhledem k věku žáků, tématu vzdělávacího obsahu, návaznosti na text atd.
3.3. Technické zpracování učebnice (zejm. velikost a typ písma, šířka řádků, typ a odolnost vazby, hmotnost, použitý papír – ekologické hledisko).
Celkové zhodnocení (uved'te konkrétní a jednoznačná vyjádření):

4. Metodické a didaktické zpracování učebnice

Recenzent/recenzentka slovně zhodnotí metodické a didaktické zpracování učebnice v každé z uvedených oblastí.

U konkrétních připomínek a návrhů na úpravy recenzent/recenzentka uvede, zda jde o připomínku ke zvážení či připomínku zásadní, kterou je nutno akceptovat. Připomínky je třeba formulovat dostatečně konkrétně, aby autor/ka učebnice mohl/a na připomínku konkrétně reagovat (včetně např. čísla stránky, odstavce, názvu kapitoly). Je třeba závazně navrhnout konkrétní znění textu, který recenzent požaduje doplnit nebo nahradit stávající.

4.1. Vyváženost základních poznatků a činností (výkladové texty, pokusy, otázky a úlohy, cvičení, shrnutí aj.) a doplňujících informací.

4.2. Provázanost výkladového textu s ostatními strukturálními prvky učebnice verbálního i neverbálního typu.

4.3. Vhodnost a použitelnost zařazených poznatků a činností z hlediska naplňování klíčových kompetencí a očekávaných výstupů.

4.4. Motivační úroveň textové části učebnice.

4.5. Motivační úroveň obrazové části učebnice.

4.6. Podpora samostatné aktivity a tvořivosti žáka.

4.7. Uplatnění mezipředmětových vztahů.

4.8. Uplatňování průřezových témat.

4.9. Různorodost příkladů a ilustrativních textů, které obsahují i různé úhly pohledu na každodenní zkušenosti sociálních skupin žáků, ras, národů, pohlaví atp.

Celkové zhodnocení (uved'te konkrétní a jednoznačná vyjádření):

5. Slovní komentář, další odborná vyjádření recenzenta/recenzentky

(recenzent/recenzentka doplní další řádky a stránky podle potřeby)

U konkrétních připomínek a návrhů na úpravy recenzent/recenzentka uvede, zda jde o připomínku ke zvážení či připomínku zásadní, kterou je nutno akceptovat. Připomínky je třeba formulovat dostatečně konkrétně, aby autor/ka učebnice mohl/a na připomínku konkrétně reagovat (včetně např. čísla stránky, odstavce, názvu kapitoly). Je třeba závazně navrhnout konkrétní znění textu, který recenzent požaduje doplnit nebo nahradit stávající.

V učebnicích, ve kterých jsou texty dotýkající se duchovních i kulturních hodnot a tradic různých národností a kultur, musí být tato problematika v recenzních posudcích zohledněna a komentována, stejně jako vyjádření recenzentů k aktuálním společenskovoědním tématům.

6. Souhrnné vyjádření k udělení schvalovací doložky				
(recenzent/recenzentka označí pouze jednu variantu)				
<table border="1" style="width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr> </table>				doporučuje bez připomínek
	doporučuje s připomínkami uvedenými v části 5			
	nedoporučuje a navrhuje přepracovat podle připomínek uvedených v části 5			

Prohlášení recenzenta/recenzentky

Prohlašuji, že

- 1) jsem byl/a zadavatelem seznámen/a s úplným a platným zněním Směrnice Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k postupu a stanoveným podmínkám pro udělování a odnímání schvalovacích doložek učebnicím a učebním textům a k zařazování učebnic a učebních textů do seznamu učebnic vydávaného MŠMT, č. j. MSMT-34616/2013,
- 2) nejsem v pracovně právním vztahu k nakladateli ani k autorům recenzované učebnice,
- 3) nejsem podjatý/á vůči autorům recenzované učebnice a nakladateli,
- 4) nemám finanční zájem na pozitivní / negativní recenzi nebo prodlužování doby zpracování recenze,
- 5) recenzi jsem zpracoval/a výhradně na základě objektivních kritérií,
- 6) nejsem autorkou/autorem nebo spoluautorkou/spoluautorem učebnice stejného vzdělávacího oboru.

Beru na vědomí, že recenze může být zveřejněna či zaslána jinému posuzovateli jako dílčí podklad k dalšímu posouzení učebnice podle potřeb ministerstva.

Recenze byla zpracována dne	.....
Podpis recenzenta/recenzentky	.....

Příloha 5 – Odpovědi žáků k 16. testové úloze

Žák	Odpověď	Žák	Odpověď
1.	spart sie.	100.	sie viel Geld verdienen wird.
2.	spart sie.	101.	muss sie jobben.
3.	Odletět	102.	sie muss viel Geld verdienen.
4.	musst sie die Flugtickets kaufen.	103.	musste sie Geld haben
5.	muss sie viel arbeiten und das Geld verdienen.	104.	müsste sie viel Geld haben.
6.	muss sie ein Ticket kaufen.	105.	Muss sie geld sparen.
7.	muss sie einen Kredit bei der Bank aufnehmen	106.	sie neue Kleidung kaufen musste.
8.	muss sie Geld sparen.	107.	Sie must zum Arzt gehen.
9.	muss Sie win Auto haben.	108.	arbeitet sie.
10.	muss sie genug Geld sparen.	109.	was wollen sie für es machen?
11.	Muss sie viel arbeiten.	110.	muss sie den Badeanzug einkaufen.
12.	muss sie sich bereiten.	111.	sie müssen Passport zunehmen.
13.	Muss sie einpacken	112.	Sie Geld wechseln muss.
14.	muss sie viel Taschengeld mitbringen.	113.	muss sie mit dem Flugzeug fliegen.
15.	muss sie sich einen Koffer kaufen.	114.	Sandra möchte im Sommer nach Albanie fahren, deshalb muss sie seine Personalausweiss nicht vergessen.
16.	Ein schreiben	115.	muss sie eine Waffe kaufen.
17.	sollt sie ein Badeanzug packen.	116.	muss sie ein Hotel buchen.
18.	muss sie jetzt viel sparen	117.	deshalb muss sie arbeiten
19.	muss sie Geld verdienen.	118.	deshalb muss sie eine lange Kleidung gekauft.
20.	muss sie Badeanzug mitbringen	119.	muss sie nett sein.
21.	Muss sie vielle Waffen kaufen.	120.	muss sie viel geld haben.
22.	muss sie Geld sparen.	121.	sie musst arbeiten.
23.	muss sie Geld sparen	122.	sie vie Geld haben muss
24.	Muss sie Geld sparen	123.	muss sie Bikiny kaufen
25.	sie mehr lernen muss	124.	Chce fakovat svoji rodinu. Sweeet home Alabama 🏠
26.	sie Visa haben muss.	125.	Muss sie geld sparen
27.	muss sie Geld sparen.	126.	müssen sie ein Fahrkarte haben.
28.	muss sie Geld sparen	127.	muss sie etwas machen.
29.	muss sie sparen.	128.	müssen sie sich gut vorbereiten.
30.	Muss sie noch 2 Tagen in die Schule gehen.	129.	spart sie Geld
31.	muss sie viel Geld spaaren.	130.	Sie Geld spaaren muss.
32.	sie sparen muss.	131.	Sie muss in seinem Zeugnisse einene 1 Note in Mathematik haben

33.	Musstet sie Albanische lernen	132.	.
34.	Muss sie ein Auto kaufen.	133.	Muss sie packen
35.	spart sie Geld.	134.	sie eine Sonnenbrille hat
36.	muss sie Geld für den Flug sparen.	135.	muss sie ein Auto Kaufen
37.	ihr nicht viel Geld hat.	136.	muss sie früh ein Hotel buchen.
38.	sie die Papiere ausrichten muss.	137.	muss sie viel sparen.
39.	muss sie ein Pass machen.	138.	muss sie viel arbeiten
40.	sie müssen viel Geld verdienen	139.	muss sie Geld sparen
41.	muss sie Geld sparen.	140.	Muss sie Geld sparen
42.	muss sie packen.	141.	spärt sie Geld
43.	sie muss.	142.	muss sie Geld sparen.
44.	Pomoc, toto je volání o pomoc, já už nechci němčinu, zachraňte mě někdo.	143.	muss sice ein Flugticket kaufen
45.	weil er eine Reisepass bekommen muss.	144.	spare sie Geld.
46.	muss sie Geld sparen	145.	muss sie Geld sparen.
47.	muss sie Geld sparen	146.	Muss sie Geld sparen.
48.	muss sie viel Geld sparen.	147.	Keine idee
49.	muss sie ihres Geld wechseln	148.	die Natur is schöne.
50.	muss sie Geld sparen	149.	sie muss ihre Sache packen
51.	sie die das Geld sparend muss	150.	sie musst die Reise Karte kaufen
52.	muss sie ihre Hausaufgabe fertig machen.	151.	Sie muss Geld habem
53.	muss sie Geld sparen.	152.	sie nach dem Arzt gehen muss.
54.	muss sie einem Nebenjob haben, um Geld für die Reise zu haben	153.	Sie das Geld sparen muss
55.	müss sie Flugkarte kaufen	154.	Sie eine Reisepass nicht vergessen müssen
56.	muss sie noch die Erlaubnisse bekommen.	155.	sie muss der Pass geben
57.	muss sie ein Flugticket buchen.	156.	sie für es arbeiten müsste.
58.	muss sie noch etwas machen	157.	Sie musst genau Geld haben
59.	muss sie Geld sparen.	158.	muss sie das Geld sparen.
60.	muss sie Geld sparen.	159.	Sie seine zimmer putzen haben
61.	muss sie einen Reisepass haben.	160.	muss sie ein Koffer einpacken.
62.	musste sie eine Fahrkarte kaufen.	161.	sie arbeiten müssen.
63.	soll sie eine Job finden.	162.	muss sie noch viel Geld verdienen.
64.	Muss sie arbeiten.	163.	muss sie Geld sparen.
65.	sie ein Flug finden muss.	164.	muss sie Geld sparen.
66.	muss sie fremde Sprachen lernen.	165.	muss sie ins Reisebüro gehen.
67.	Muss sie Geld sparen.	166.	sie einen Job finden muss.
68.	Sie reich sein muss.	167.	Muss sie ein Visum vorbereiten

69.	muss sie eine Fahrkarte kaufen	168.	sie muss Geld sparen.
70.	sie arbeiten muss	169.	Muss sie heute noch mit ihren Eltern alles besprechen.
71.	Sie ein ticket kaufen müss.	170.	sie muss das ID haben
72.	Muss sie zu Hause bleiben	171.	musste sie Sonnebrille kaufen
73.	muss sie sich packen.	172.	muss sie das Passport haben.
74.	muss sie viele arbeiten.	173.	Muss sie gesund sein
75.		174.	muss sie Geld sparen.
76.	sie arbeiten muss	175.	Muss sie eine große Tasche kaufen.
77.	muss sie Geld sparren	176.	muss sie noch viel Geld verdienen.
78.	Sie pecken sollte.	177.	muss sie ein Auto kaufen.
79.	muss Sie vorbereitet sein.	178.	muss sie ihren Pass dabei haben
80.	sie Geld haben muss.	179.	sie muss viele Geld verdienen.
81.	Muss sie Job finden waaaaa waaaasssss	180.	er muss geld speichern.
82.	sie muss die Belege haben.	181.	muss sie Geld sparen.
83.	muss sie die Flugkarten sofort kaufen.	182.	Sie Fliegekarten kaufen muss.
84.	muss sie eine Fahrkarte kaufen	183.	muss sie der Pass finden.
85.	muss sie eine Pistole kaufen.	184.	Sie späre muss
86.	muss sie das Geld sparren.	185.	Muss sie fliege ticket kaufen.
87.	sie Geld verdienen muss	186.	lernt sie Albanisch
88.	sie muss arbeiten	187.	Muss sie ein Hotel reservieren
89.	Sie muss das Auto kaufen.	188.	muss sie eine Fahrkarte kaufen
90.	muss sie ein bisschen die Sprach lernen.	189.	Sie braucht ein Personalausweis.
91.	sie Geld brauche.	190.	macht sie anpacken
92.	muss sie eine Ansichtskarte nehmen.	191.	musst sie ihre Gepäcke packen.
93.	sie nich viel Geld hat	192.	muss sie ein Vizum bekommen.
94.	Sie muss Tiket kaufen.	193.	nevim
95.	muss sie sich einen Koffer kaufen.	194.	sie Flugzeug Tickets booken muss.
96.	soll sie die Flugkarten kaufen.	195.	muss sie viel arbeiten.
97.	muss sie Geld sparen.	196.	muss sie ihren Koffer packen.
98.	Muss sie die Reisepass machen.	197.	Sie musst ein Ticket buchen
99.	muss sie das Geld sparen.	198.	muss sie sparen

Příloha č. 6 – Odpovědi žáků k 17. testové otázce

Žák	Odpověď	Žák	Odpověď
1.	er das festgestellt hat.	100.	er am Konzert war.
2.	ich das festgestellt habe.	101.	er in der Schule war.
3.	no kdy?	102.	er war spät zu Schule.
4.	er kind war.	103.	er ihm gesehen habe
5.	er ein Kind war.	104.	war er in der Schule.
6.	er Kind war.	105.	Sie in Berlin waren.
7.	er betrunken war	106.	?
8.	er bei ihm zu Besuch war.	107.	Er hat nach Hause gegangen
9.	er ihm gesehen hat	108.	⊙⊙⊙□
10.	er 18 war.	109.	wer?
11.	Wir haben geschlafen.	110.	er nach Hause gegangen hat.
12.	er hat ihn in Bus gesehen.	111.	er hat ihm getroffen
13.	Als er junger war	112.	er 15 Jahren alt war.
14.	er 8 Jahren alt war.	113.	er gegessen hat.
15.	sie gestern zu Hause waren.	114.	Er hat es ihm gesagt, als waren sie jung.
16.	Er krank war	115.	er im Dusche war.
17.	er von Schule zurückgekommen ist.	116.	
18.	er ihn auf der Straße gesehen hat.	117.	er in Schule war
19.	sie schwimmen gegangen sind.	118.	er ihm getroffen hat.
20.	er etwas sagte	119.	er ein Kinder war.
21.	Er in die Schule war	120.	Gestern.
22.	er nach Hause gehen wollte.	121.	am Montag.
23.	Er ihm gesehen hat	122.	gestern.
24.	Er jung war	123.	coze?
25.	Er Kind war	124.	"Němčina je jako cibule, má vrstvy Oslíku"
26.	Ich gestern auf der Post war.	125.	Gestern
27.	sie im Café saßen.	126.	wann?
28.	war er im Bus	127.	-
29.	er war draußen.	128.	er um 18.00 Uhr nach Hause kommt.
30.	Er zu Hause war.	129.	Sie in der Schule waren.
31.	einem Monat	130.	Wann hat er es ihm gesagt?
32.	er zu Hause gekommen ist.	131.	er nach Hause kommt?
33.	zwei Wochen	132.	.
34.	Er hat Fußball gespielt.	133.	Er war in Paris
35.	er zu hause gekommen ist.	134.	Tomas die Hausaufgaben hat.
36.	er war rausgegangen.	135.	er in Berlin war
37.	sie haben Mittagessen gegessen.	136.	er Kind war
38.	Sie ihm getroffen hat.	137.	er seine Arbeit beendet hat.

39.	er hat das Abendessen gekocht.	138.	er das Formular macht.
40.	er hat einen Abendessen gekocht.	139.	er klein war.
41.	letzte Woche	140.	er zwölf war
42.	er geschlafen hat.	141.	er klein war
43.	.	142.	sie sich erstmal getroffen haben.
44.	Er müde war	143.	Er in einem Bus war
45.	Er hat ihn gefragt.	144.	er jung war.
46.	vor einer Woche.	145.	er Kind war.
47.	sie zusammen aus der Schule gegangen sind	146.	Er nach Hause gekommen ist.
48.	er ein Kind war.	147.	/
49.	er krank war	148.	nevim
50.	er den letzten Bier getrunken hat.	149.	er war 5 Jahre alt
51.	er im Krankenhaus war.	150.	war er in dem Krankenhaus
52.	er neun war.	151.	Sie golf gespielt
53.	es geklingelt hat.	152.	ich nicht in dem Zimmer war.
54.	er ihn sah	153.	Er vom Krankenhaus zurückgekommen ist.
55.	er ihn gestern gesehen hat	154.	Sie trifft
56.	er 5 Jahre alt war.	155.	er kleiner war.
57.	er in die schule ging.	156.	sie Kindern waren.
58.	sie im Ausland waren	157.	Sie war in das Bus
59.	er nach Prag gefahren bin.	158.	er andere Arbeit hatte.
60.	er ihn gesehen hat.	159.	Er in der Schule war.
61.	er es am ersten mal gehört hat	160.	er in Stress war
62.	er mit dem bus gefahren ist.	161.	er 17 Jahre alt war.
63.	als er die Abitur gemacht hat.	162.	er zu Hause gekommen ist.
64.	Er zu Hause war.	163.	sie warteten auf mich.
65.	Ich in der Schule war.	164.	sie in der Schule waren.
66.	er zu Hause war.	165.	sie im Gym waren.
67.	Sie raus waren	166.	er das Letter geschickt.
68.	Er krank war.	167.	Er im Auto gefahren war
69.	sie ins Kino gingen	168.	Morgen morning
70.	in 10 Uhr	169.	Er nach Hause kam.
71.	Er vier war	170.	in Berlin waren
72.	er klein war.	171.	sie in ein Geschäft waren
73.	er 20 war.	172.	er ihm gesehen hat.
74.	er 18 war.	173.	Er ein formular geschrieben hat
75.	wenn?	174.	er auf dem Strand war
76.	Sie warten auf Michal.	175.	Sie geschwommen haben
77.	er hat ihn gertoffen	176.	er ihn am Bahnhof getroffen hat.
78.	Er kleiner war.	177.	idk
79.	er klein war.	178.	er auf der Bühne war
80.	sie in der Schule waren.	179.	er klein war.

81.	Er klein war	180.	im Januar
82.	er versprochen hat.	181.	er zu Hause gefahren ist.
83.	er ein Kind war	182.	Er ihm Geschenke geschickt hat.
84.	sie betrunken waren	183.	er draußen war.
85.	er den Klag gehört hat.	184.	Sie haben zu Hause gefahren
86.	er die Abendessen gekocht hat.	185.	Wenn hat er cola getrunken
87.	er nach Deutschland gefahren ist	186.	er müde war.
88.	er gekommen ist	187.	Sie im Kino waren
89.	er 5 Jahren alt war.	188.	Sie noch Kinder waren
90.	ich ins Autobus einsteige.	189.	Seine Mutter.
91.	wir nach Hause gegangen sind.	190.	er in Bibliothek war
92.	Er 10 Jahre alt war.	191.	er jung war.
93.	er 15 Jahre alt war	192.	er hat ihm trifft
94.	war er __	193.	nevim
95.	Er gekommen ist.	194.	sie in Park waren.
96.	er ihn getroffen hat.	195.	er Kind war.
97.	er zur Schule gegangen sind.	196.	er einen Kater hatte.
98.	Er angekommen ist.	197.	Sie dein Mutter getroffen haben
99.	er 20 Jahre alt war	198.	er ihm gesehen hat

Příloha č. 7 – Odpovědi žáků k 18. testové úloze

Žák	Odpověď	Žák	Odpověď
1.	ist er hässlich.	100.	er sehr klein ist.
2.	ist er dumm.	101.	ist er sehr dumm.
3.	bohatý	102.	ist er arrogant.
4.	er keine Auto hat.	103.	ist er nicht nett
5.	ist Peter geizig.	104.	ist er geizig.
6.	ist er böse.	105.	Ist er unzufrieden.
7.	ist er niht glücklich	106.	er langweilich sind.
8.	Ist er schön.	107.	Ist Peter traurig
9.	ist Peter nichž reicht.	108.	Ist er blind.
10.	ist er nicht so klug.	109.	wie ist er?
11.	Ist Peter dick	110.	ist er faul.
12.	ist er nicht klug.	111.	er klein ist.
13.	ist er krank	112.	kauft er nur etwas billig.
14.	ist er nicht so intelligent.	113.	ist er schlimm und nicht schön.
15.	hat er keine Zeit für seine Hobbys.	114.	Einerseits ist Peter reich, anderseits ist er dumm.
16.	Ist	115.	ist er klug.
17.	nicht so intelligent.	116.	ist er nicht schön.
18.	ist er sehr geizig.	117.	ist er nett
19.	ist er Dumm.	118.	?
20.	ist er alt	119.	Ist er dumm.
21.	Ist Peter nicht freundlich	120.	Er nicht Klug ist.
22.	ist er arrogant.	121.	er ist lakomý.
23.	Ist er krank	122.	er mude ist.
24.	Muss er den ganzen Tag arbeiten	123.	ist er langweilig
25.	Ist er arm	124.	Stiesredna , hcier reteP tsi atiesreniE?
26.	er nicht nett ist.	125.	Ist er unglücklich
27.	ist er nicht glücklich.	126.	Ist er wie?
28.	ist Petr grausam	127.	-
29.	ist er dumm.	128.	ist er ein egoistisches Schwein
30.	Ist er dumm.	129.	ist Petr dumm.
31.	ist er dumm.	130.	Ist er arm
32.	ist er nicht reich.	131.	Langweilig
33.	Ist er sauer	132.	wie ist er?
34.	Ist peter schön	133.	Ist Peter geizig
35.	ist er dumm	134.	Ist Peter hässlich.
36.	hat er nur ein Freund.	135.	Anderseits ist er krank
37.	er geizig ist.	136.	ist er sehr dick.
38.	er ist ein bose Person.	137.	ist er sehr traurig.
39.	ist er krank.	138.	hat er keine Freunde.

40.	ist er langweilig.	139.	ist er dumm.
41.	er ist selbstüchtig	140.	Ist er arm in Freude
42.	ist er dumm.	141.	ist er freundlich
43.	Er ist	142.	ist sein Charakter wirklich schrecklich.
44.	Er dumm ist	143.	Andererseits ist er alt
45.	Er ist schrecklich	144.	ist er faul.
46.	ist er blöd.	145.	ist er arrogant
47.	ist er sehr frech	146.	Ist er nicht klug.
48.	ist er traurig.	147.	/
49.	hat er keine Freunden	148.	nevim
50.	ist Peter dumm	149.	ist er schrecklich
51.	er nicht viele Freunde haben	150.	er hat keinen Freuden
52.	kauft er Essen mit Gutscheine.	151.	Er ein gute Person nicht ist.
53.	ist er arm	152.	ist Peter ungesund.
54.	ist er ein Introvert	153.	Ist er faul.
55.	ist er böse	154.	Er traurig ist
56.	hat er keine Frau.	155.	ist Peter dumm
57.	ist er unpünktlich.	156.	er ist arm.
58.	ist er wie?	157.	Er spendet es zu schnell
59.	ist er nicht schön.	158.	ist er hässlich.
60.	wohnt er in einer kleinen Wohnung.	159.	Ist peter dumm
61.	ist er frech.	160.	ist Petr chudý.
62.	ist er traurig und allein,	161.	ist Peter armselig
63.	hat er keine richtige Freunde.	162.	ist er verheiratet.
64.	Ist er faul.	163.	ist er dumm.
65.	er ist traurig.	164.	ist er traurig.
66.	ist er arrogant.	165.	ist er langweilig. Peter ist gleich kein Spaß!
67.	Er ein schlechtes Person ist.	166.	er gesund nicht ist
68.	Er dumm ist.	167.	Ist Peter nicht zufrieden
69.	ist er arm	168.	er ist klein
70.	reich Petr in andereseits ist?	169.	Ist er nett.
71.	Er dumm ist	170.	ist er unfreundlich
72.	Ist er nicht nett.	171.	ist er sussy baka
73.	ist er nicht nett.	172.	ist Peter langweilig.
74.	möchte er mehr Gelb haben.	173.	Ist er gay
75.	wie ist er?	174.	ist er sehr dumm.
76.	Er freudlich ist	175.	Ist Peter immer allein
77.	er ist nicht so nett	176.	ist er doof.
78.	Er blöd ist.	177.	ist er ein Dummkopf.
79.	er bös ist.	178.	ist er dumm
80.	ist er nich glücklich.	179.	ist er traurig.

81.	Ist er nicht	180.	ist er allein
82.	ist er immer krank.	181.	hat er kein Auto
83.	ist er arm	182.	Ist er dumm.
84.	arbeitet er auch viel dafür.	183.	er reich ist.
85.	ist er krank.	184.	Er ist traurig
86.	ist er blöd.	185.	Ist er sehr schrecklich
87.	er faul ist	186.	ist er faul.
88.	Peter ist arm	187.	Ist er schrecklich
89.	Ist Peter nicht sehr klug.	188.	Peter ist dik.
90.	ist Peter sehr böse.	189.	Langweilich
91.	ist er dumm.	190.	er ist müde
92.	Ist er nicht fleissig	191.	Geizig
93.	ist er sehr selbst	192.	er ist dumm.
94.	ist er Krank.	193.	nevim
95.	Ist Peter nicht sehr freundlich.	194.	ist er nich sehr schön.
96.	ist er sehr alt.	195.	ist er nicht glücklich.
97.	ist er faul.	196.	hat er keine Freunde.
98.	Ist er nicht klug	197.	ist er schrecklich
99.	ist Petr nicht si schön.	198.	ist er blöd

Příloha 8 – Odpovědi učitelů na otázku č. 2 v dotazníkovém šetření

Učitel	Odpověď	Učitel	Odpověď
1.	Passt schon!	92.	Planet
2.	Planet neu	93.	d.leicht
3.	Beste Freunde	94.	Beste Freunde, Motive
4.	Direkt	95.	Direkt interaktiv
5.	Schritte international	96.	Passt schon!
6.	Aspekte	97.	Direkt
7.	Direkt interaktiv, Beste Freunde	98.	Schritte international
8.	Direkt	99.	Klasse
9.	Schritte international	100.	Netzwerk
10.	Passt schon!	101.	Direkt interaktiv
11.	Super!	102.	Direkt
12.	Schritte international	103.	Ausblick, Dabei
13.	Beste Freunde	104.	Passt schon, Beste Freunde
14.	Klett Maximal interaktiv, Ideen, AusBlick	105.	Studio 21
15.	Aspekte	106.	Passt schon!
16.	Super!	107.	Direkt
17.	Prima	108.	Passt schon!
18.	Aspekte	109.	Direkt
19.	Direkt	110.	Deutsch mit Max a direkt ineraktiv, Themen, Sprechen Sie Deutsch
20.	Němčina pro jazykové školy	111.	Direkt interaktiv
21.	Ausblick, Maximal, Ideen	112.	Super!
22.	Passt schon!	113.	Schritte international
23.	Schritte international	114.	Direkt
24.	d.leicht	115.	Super!
25.	Beste Freunde	116.	Prima
26.	Direkt	117.	d.leicht
27.	Direkt	118.	Direkt
28.	Beste Freunde	119.	Super!
29.	direkt interaktiv, d. leicht, Super!	120.	Super!
30.	Direkt	121.	Studio 21
31.	Direkt	122.	Super!
32.	Beste Freunde 1-6	123.	Beste Freunde
33.	Direkt	124.	Passt schon!
34.	Beste Freunde	125.	Direkt
35.	Direkt interaktiv	126.	Beste Freunde
36.	Direkt	127.	d.leicht

37.	Passt schon!	128.	Direkt
38.	Direkt	129.	Macht mit
39.	Super!	130.	Passt schon!
40.	Passt schon!	131.	Direkt
41.	Direkt	132.	Super!
42.	Beste Freunde, Schritte International Neu	133.	Klett maximal interaktiv
43.	Beste Freunde	134.	Direkt
44.	Direkt	135.	d.leicht
45.	Passt schon!	136.	Direkt interaktiv, Klett maximal interaktiv
46.	Direkt	137.	Direkt
47.	Momentálně "Deutsch interaktiv"	138.	Direkt
48.	Passt schon!	139.	Super!
49.	Studio 21	140.	Beste Freunde
50.	Passt schon!	141.	Super!
51.	Direkt	142.	Menschen
52.	Mach mit	143.	Schritte
53.	Beste Freunde	144.	Schritte international
54.	Direkt interaktiv	145.	d.leicht
55.	Super!	146.	Prima, Němčina pro jaz. školy nově
56.	Direkt	147.	Passt schon!
57.	Super!	148.	Passt schon!
58.	Aspekte	149.	Beste Freunde
59.	Schritte international	150.	Direkt
60.	ping pong	151.	Super!
61.	Beste Freunde, Mit uns, Sicher, Vielfalt	152.	Studio 21
62.	Super!	153.	Direkt
63.	d.leicht, direkt interaktiv, Menschen, K maturitě bez obav	154.	Direkt neu/ interaktiv
64.	Schritte international	155.	Direkt Interaktiv
65.	Direkt	156.	Používám více učebnic, podle ročníku, typu studia,Aspektem Junior,d.Leicht,Planet plus
66.	Direkt interaktiv	157.	Alltag, Beruf und Co., ZIEL
67.	Direkt	158.	Direkt
68.	Passt schon!	159.	Direkt
69.	Prima, direkt interaktiv	160.	Drive Direkt, nyní Menschen
70.	Direkt	161.	Beste Freunde

71.	Direkt	162.	Direkt
72.	<u>deutsch.com</u>	163.	Passt schon!
73.	Themen, em	164.	Super!
74.	Super!	165.	Direkt
75.	Direkt, Beste Freunde, Pingpong, Super!	166.	Direkt
76.	Direkt interaktiv + Theman aktuell	167.	Beste Freunde
77.	Sprechen Sie Deutch?	168.	Prima A1 - B2
78.	Direkt interaktiv, Klett maximal interaktiv	169.	Direkt
79.	Beste Freunde	170.	Direkt
80.	Direkt	171.	Direkt
81.	Direkt	172.	Direkt
82.	Direkt	173.	Schritte international
83.	deutsch.com 1,2,3	174.	Passt schon!
84.	Direkt	175.	Direkt
85.	Maximal	176.	Direkt
86.	Direkt	177.	Direkt
87.	d.leicht	178.	Berliner Platz
88.	Direkt	179.	Passt schon!
89.	Direkt	180.	Direkt
90.	Studio D + Klett / maximal interaktiv	181.	Maximal interaktiv
91.	Sprechen Sie Deutch?		

Příloha 9 – Práce s interferenčními chybami v rámci učebnic

Učitel	Odpověď	Učitel	Odpověď
1.	Upozorňuje na rozdíly mezi ČJ-NJ.	38.	V pracovním sešitu (Beste Freunde) je každý gram. jev vysvětlen a porovnám s ČJ. Ostatní jevy ne.
2.	Tak jak píšete.	39.	Velká písmena
3.	Řada učebnic Direkt zpracovává danou problematiku komplexně	40.	Srovnání různých gramatických jevů, např. zavolat komu x anrufen jemanden 4.p.
4.	srovnání slovní zásoby v němčině s angličtinou a rodným jazykem (tabulkově vedle sebe)	41.	Rozdíly ve výslovnosti, odlišnosti ve slovosledu
5.	Vše výše uvedené a pracuji s ní minimálně, výuku si zařizuji z vlastních zdrojů a nápadů	42.	Vše uvedené viz závorka v otázce
6.	srovnáním odlišných gramatických jevů	43.	V učebnici je zdůrazněn rozdíl ve skladbě německé a české věty a další rozdíly v gramatice.
7.	rozdíly ČJ - NJ, srovnávání gramatických jevů, odlišnosti ve výslovnosti	44.	Učebnice na odlišnosti nepoukazuje.
8.	Differences in word order	45.	výslovnostní rozdíly, gram. jevy - vazby sloves...
9.	V učebnici i pracovním sešitě se nachází upozornění v modrých "bublinách", např. uč.BF 1, str.7: Nj má na rozdíl od Čj přehlasované samohlásky. Jejich výslovnost je nutné se dobře naučit. uč.BF 1 str.45: V němčině "uteče" infinitiv od modálního slovesa. Je to, jako kdybys v češtině řekl/a: Musíme se biologii učít." BF2, uč.str.40: "Zájmeno man se užívá, když něco platí pro všechny nebo obecně. V češtině používáme zvrtné se nebo člověk."	46.	Naprosto přirozeně a samozřejmě, takže to žáci přijmou bez přemýšlení a automaticky a upevní si to v interaktivních cvičeních.
10.	Vše jmenované + lexikologické odlišnosti	47.	Odlišnosti ve výslovnosti, gramatika- např. vedlejší věty

11.	rozdíly ve slovosledu, rozdíly kultur, ...	48.	V učebnici se např. v závěru každé lekce objevuje shrnutí probrané gramatiky s vysvětlením gramatických jevů a jejich překladu do ČJ a porovnání s ČJ.
12.	vedení rozdílů v českém a německém slovosledu, důraz na výslovnost a odlišnost akcentu	49.	Ano, zohledňuje vše, co je uvedeno v závorce
13.	srovnáváme podobnost/rozdílnost s českým jazykem a mnohdy i s angličtinou; uvádíme příklady, kdy se tento jev vyskytuje (pokud je to opakovaný jev); často upozorňuji na slovosled, v případě, že nereflektuje českou gramatickou strukturu; v rámci výslovnosti spíše srovnáváme s anglickým jazykem....	50.	Hlavně v přehledu gramatiky na konci učebnice, samozřejmě v poslechu/CD/...
14.	pořádek slov, gramatické jevy	51.	Já naopak pracuji s tím, co má němčina a čeština společné, než s rozdíly. Psal jsem sám diplomovou práci na téma Das Deutsche im Munde der Tschechen - ein Streifzug durch die Jahrhunderte. Vnímám a snažím se studentům předat právě to, co mají oba jazyky společně, počínaje morfologií a frazeologií konče... Ano pracuji i s rozdíly např. byli jsem s Karlem v kině . typický překlad Wir waren mit Karel im Kino vs Karel und ich waren im Kino....Dost pracuji s pojmem větný rámec, který je odlišný a také s pravidle sloveso na 2. místě...

15.	upozorňuji na podobnost i rozdíly mezi NJ a ČJ, nácviky výslovnosti a zároveň pracuji se žákovskou znalostí angličtiny (nutno pracovat s pomocnou funkcí i problémy, které první cizí jazyk do NJ přináší)	52.	uvedení rozdílů v českém a německém slovosledu
16.	U učebnice Beste Freunde v prvních dvou dílech jsou uvedeny rozdíly. V pracovním sešitu je vložen rámeček, který na odlišnosti upozorňuje.	53.	Uvedení rozdílu mezi českým a německým slovosledem, odlišnosti ve výslovnosti, srovnání různých gramatických jevů, odlišnosti psaní velkých písmen
17.	většina toho, co je v závorce, ale ne důsledně	54.	uvedení rozdílů mezi českým a německým jazykem, odlišnost výslovnosti, odlišnost významu např. německého Tschüs a českého čus, gramatika např. vysvětlení použití členu určitého a neurčitého na bázi hovorové češtiny apod.
18.	Porovnání gramatických jevu	55.	formou cílených cvičení
19.	Nácvik správné výslovnost na začátku učebnice a nahrávky textů, výklad gramatiky se zdůrazněním a zvýšeným opakováním toho, co dělá českým žákům problémy (ale přímo odkaz na češtinu zde není), gramatika je probírána v jednotlivých lekcích v souvislosti s tématem dané lekce a na konci knihy je pro získání lepšího uceleného přehledu ještě celkový přehled gramatiky. Slovní zásoba je kromě jednotlivých slovíček zastoupena i frázemi (ale zvláště v posledních dílech připadají žákům méně použitelné).	56.	slovní zásoba v čj, nj, aj
20.	Slovosled, porovnanigram. Jevu	57.	Schritte - např. porovnávání jevu v Nj s Aj a mateřském jazyce žáka

21.	Vše výše uvedené	58.	Rozdíly ve výslovnosti, slovosled, vysvětlení gramatických jevů.
22.	slovosled, psaní velkých písmen	59.	Na konci lekce se občas objeví srovnání.
23.	pořádek slov ve větě: ve výkladu gramatiky: Všimni si... upozorňuje studenty na odlišnosti nj a čj, popř. odkáže na souhrn gramatiky na konci učebnice, jiná výslovnost pouze občas - u slovní zásoby, v učebnici a v PS jsou cvičení na výslovnost.	60.	překlad synonym (např. froh - gern), slovosled
24.	uvedení rozdílů v českém a německém slovosledu, odlišnosti ve výslovnosti, srovnání různých gramatických jevů, odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině	61.	srovnání různých gramatických jevů, odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině, slovosled
25.	Porovnávání psané formy slova nj x aj x čj	62.	Přesně ty věci, které jsou popsány v závorce - slovosled, výslovnost, psaní písmen u substantiv)
26.	v rámci kolonky Tipp poukazuje na nejčastější problémy - slovosled, výslovnost, gramatika (rekce sloves, ...)	63.	odlišnosti ve slovosledu, odlišnosti v gramatických jevech apod.
27.	Slovosled, výslovnost, porovnává nejen Nj a Čj, ale také Aj.	64.	V gramatickém přehledu jsou zmiňovány rozdíly mezi JN a JČ
28.	Občas zdůrazňuje rozdíly mezi češtinou a němčinou, například u slovesných vazeb.	65.	slovosled, přízvuk slov, lexika
29.	porovnává primárně němčinu s angličtinou, ale i češtinou	66.	velká písmena, slovosled, předložkové vazby - odlišnosti, zvrtná sloves, vedlejší věty,..
30.	Učebnice "Themen" upozorňují v pracovních sešitech na úvod některých lekcí na rozdíly mezi češtinou a němčinou,	67.	uvedení rozdílů v českém a německém slovosledu, odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině

31.	uvedení rozdílů v českém a německém slovosledu, odlišnosti ve výslovnosti, srovnání různých gramatických jevů, odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině	68.	rozdílů v českém a německém slovosledu, odlišnosti ve výslovnosti, srovnání různých gramatických jevů
32.	Studenti si více uvědomují a pamatují specifika a dokáží je pak zhodnotit.	69.	odlišnosti ve slovosledu, hlavně ve vedlejších větách, rozdílné vazby sloves, psaní velkých písmen
33.	Klett ,aximal interaktiv má v každé lekci výslovnostní okénko	70.	např. procvičování rekce sloves - zde je vidět velmi rozdílné myšlení - je to problematická látka - zde, v Direktu, se velmi citlivě zabývají jen některými slovesy a práce s nimi..a nejen v rámci této gramatiky to je.
34.	GRAFICKÁ ODLIŠENÍ - UPOZORNĚNÍ VE ŽLUTÉM RÁMEČKU MEZI CVIČENÍMI...Tučně jsou vytištěné v oddílu gramatiky odlišnosti (pádové, předložkové), je procvičována výslovnost. Mnoho prostoru je věnováno slovosledu - cvičení	71.	srovnává gramatické jevy
35.	odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině	72.	Ve výkladu na rozdíly upozorňuje (např. slovosled), pak procvičuje, pravidla výslovnosti jsou také vysvětlena, je tam řada poslechových cvičení. Nevidím v tom problém.navíc od toho je ttu učitel, aby na tyto jevy upozornil.
36.	odlišnosti ve výslovnosti, uvedení příkladů a porovnání v obou jazycích	73.	vysvětlení rozdílů v německém slovosledu, psaní velkých písmen u podstatných jmen
37.	uvedení rozdílů v českém a německém slovosledu, odlišnosti ve výslovnosti, srovnání různých gramatických jevů, odlišnosti v psaní velkých písmen oproti češtině atd.		

Příloha 10 – Práce s výskytem interferenčních chyb ve výuce

Učitel	Odpověď	Učitel	Odpověď
1.	Upozorním na rozdíl.	92.	opravím, někdy upozorním na rozdíly
2.	Vysvětlím.Časov	93.	Záleží na konkrétním žákovi - někdy jsem ráda, že vytvořil větu jinak správnou, někdy ho opravím nebo dovedu k opravě (například gestem, kde má být sloveso). Záleží také na situaci, jestli je zkoušen z vedlejších vět nebo vede se spolužákem konverzaci.
3.	Záleží, zda je hodina (popř. konkrétní část) zaměřena na gramatiku či konverzaci. V gramatické části ihned opravuji, vysvětluji, popř. dále procvičuji, v konverzační části pouze v závěru na chybu/y upozorním, popř. též vysvětlím, zopakuji...	94.	Vysvětlím, jak k chybě došlo, a jak se jí příště vyhnout, následuje cvičení k upevnění správného výrazu/gramatického jevu.
4.	vysvětlím, že použití je rozdílné, jazykový jev funguje obráceně apod.	95.	upozorním na to, jak by to bylo správně a pokud mě k tomu napadne něco obdobného, tak to zmíním (např. anrufen + 4.p., stejně tak verstehen)
5.	Chybami se máme učit, proto na ni upozorníme a vysvětlíme si, k čemu došlo	96.	na chybu je upozorněno, vysvětleno
6.	upozorním ho na to	97.	Vysvětlím, jak to funguje v ČJ, jak v NJ a proč. Případně si vezmu na pomoc AJ.
7.	Navedu ho tak, aby chybu sám opravil.	98.	Zvážím vliv této chyby na porozumění obsahu sdělení
8.	I leave it in order not to discourage them	99.	Zastavím se u toho. Vysvětlím všem. Příští hodinu se k tomu vrátím.
9.	Nechám žáka domluvit a poté problém rozeberu a vysvětlím	100.	U angličtiny a češtiny upozorním na rozdíl a vysvětlím, proč se mohli žáci splést.
10.	Odhalení chyby, vysvětlování jevu, výzva k autokorekci	101.	Vysvětlím celé třídě

11.	opravím a chci, aby to žák znovu řekl nahlas dobře	102.	Wichtig ist, dass die Schülerinnen und Schüler sinnvoll kommunizieren. Meine Fehleranalysen reagieren auf konkrete Situationen. Mein Unterricht ist praxisorientiert, also ich beschäftige mich nicht mit theoretischen Untersuchungen - diese nutzen (wie Sie später erfahren) nichts :)
12.	Zopakují většinou jeho chybnou větu či chybné slovo a tím si většinou student uvědomí, kde udělal chybu a řekne větu znova a dobře.	103.	upozorním - i ostatní žáky
13.	Opravím a vysvětlíme si proč	104.	opravím ho
14.	Opravím a vysvětlím.	105.	vysvětlím mu chybu
15.	čekám na sebekorekci, případně zopakují a čekám na opravu, upozorním konkrétně na chybné slovo/slovosled	106.	Společně chyby rozebereme a na množství příkladů je pak eliminujeme.
16.	Pokud chyba nebrání v porozumění, upozorním na ní až po skončení projevu/aktivity.	107.	-
17.	Vysvětlím rozdíl mezi tím, jak funguje Nj a jak Čj. Kladu velký důraz na to, že oba jazyky jsou odlišné a fungují rozdílně.	108.	práce s chybou, rozbor, další příklady...
18.	Pomocí řeči těla, máme už známe posunky	109.	Vysvětlím mu chybu a chci, aby zopakoval správnou variantu
19.	Opravím, vysvětlím odlišnosti, procvičujeme, opakujeme.	110.	upozorním na to - jako na zajímavost, odkud chyba pramení
20.	Upozorním na ni a chci další příklad	111.	koriguji, vysvětluji
21.	Snažím se žáky upozorňovat např. gesty.	112.	Wie bei allen anderen Sprach-/bzw. Grammatikfehlern.
22.	upozorním, opravím, vysvětlím, ověřím, zda pochopil na dalším příkladu..	113.	Záleží na situaci. Pokud trénujeme různé gramatické jevy, na chybu upozorním a následně společně hledáme správnou formulaci. Při samostatném projevu na chybu

			neupozorňuji, pouze na závěr chybu zmíním.
23.	Nechám domluvit, ukončit myšlenku, pak upozorním na chybu.	114.	Chybu si analyzujeme.
24.	upozorním ho až ve chvíli, kdy skončí s mluvením	115.	upozorním, vysvětlím, pokusím se opravit
25.	Chyby v důsledku interference nepovažuji za špatné, naopak je využíváme k odvození správného slova, popř. rozšíření slovní zásoby...	116.	Upozorním žáka na chybu, vyzvu ho opravě, v případě potřeby dovysvětlím.
26.	zeptám se v první řadě ostatních, jestli sami jako skupina jsou schopni najít chybu, poté si chybu a opravíme a řekneme si, proč vůbec tato chyba vznikla a na co si dát příště pozor	117.	Upozornění na odlišnosti
27.	Napíšu na tabuli rozdíl...	118.	Vysvětlím, v čem je problém a ukážu na dalších případech.
28.	Vysvětlím žákům, v čem tkví v daném jevu rozdíl mezi češtinou a němčinou a upozorním je, že si na to musí dávat pozor.	119.	Při vhodné příležitosti na chybu upozorním.
29.	upozorním na ni	120.	Upozorním na vliv čj, srovnám použití v české větě a v německé .
30.	Chybu nalezneme, opravíme, vysvětlíme a mnohokrát zopakujeme správnou variantu + procvičíme ji na podobných příkladech.	121.	vysvětlím rozdíl a způsob vzniku chyby.
31.	porovnáním jevu v ČJa v NJ	122.	Zastavíme se u této chyby, vysvětlíme, upozorním na jiné myšlení, případně podobnost s češtinou, porovnáme s angličtinou
32.	Upozorním a vysvětlím	123.	Uvedu pádové otázky pro českou i německou verzi

33.	Upozorním na častost chyby v souvislosti s doslovným převodem z mateřského jazyka a na několika příkladech předvedu rozdíl v použití jazyků.	124.	já nejvíce bojuji s interferencí z aj - what about, somethink like that,..... upozorňuji je na to
34.	Užiji srovnávací gramatiku, znovu procvičím...	125.	na chybu upozorním, uvedu správnou formu nebo se zeptám, kdo chybu zachytil a umí ji opravit
35.	Vysvětluju	126.	zastavím se, poukážu na chybu, upozorním, řeknu, že je to chyba, kterou děláme my, Češi
36.	opakované chyby zdůrazním, společně hledáme správné řešení, procvičíme	127.	záleží na situaci
37.	Záleží na situaci, řešíme buď okamžitě, nebo v rámci zpětné vazby.	128.	Snažím se o vysvětlení
38.	Chybu opravím, vysvětlím a upozorním na interferenci.	129.	Upozorním na ni, vizualizuji (tabule), nabídnou jiné formulace dané myšlenky, v další hodině se k dané chybě znovu vrátím a znovu připomenu (pokud nezapomenu)
39.	Opravím posléze	130.	Speciálně upozorním na to, že sice v ČJ / Aj je to takto, ale v NJ to takto prostě říct nemůžeme.
40.	Pokud je to konverzace, neopravuji, pokud nacvik gramatiky, pak ano.	131.	Pokud je to systémový a opakující se jev, uděláme na to cvičení navíc, upozorníme se na to zvlášť.
41.	Pokusím se mu říct správnou verzi, ale nikdy neříkám (to mas špatně, děláš to chybně)	132.	Na nejčastější chyby v důsledku interference výslovně upozorňuji. Pokud se následně objeví v projevu studentů, stačí pouze naznačit, oni sami si uvědomí, o čem jsme již mluvili.
42.	Na konci hodiny shrnu a opravím pro všechny	133.	Vysvětlím rozdíl v českém jazyce, uvádím vícero příkladových vět v NJ, zapíšeme si některé příkladové věty, žáci vytváří své vlastní věty s daným jevem v NJ. V následující hodině se znovu k tomuto tématu vrátím tím, že pokládám otázky, na které musí žáci daným jevem odpovědět.

43.	Vysvětlím rozdíl.	134.	Pr. Auch-also, vysvětlení s použitím vět, ve kterých jsou slova správně použita.
44.	Opravím a upozorním na rozdíl mezi ČJ a NJ. Zmíním i jevy podobné, pokud s původní chybou souvisejí.	135.	Upozorním na typickou chybu, vyzkoušíme si opravenou větu/sousloví v různých variacích
45.	pracujeme s chybou - žáci se ji pokouší najít a opravit	136.	Ve vhodné chvíli vysvětlím, v čem je problém.
46.	Nijak, nezáleží na tom.	137.	Upozorním na ni spíše jako na zajímavost než jen klasickou chybu. Snažím se jasně vysvětlit, proč právě k takové chybě došlo, čím je typická nebo atypická, a najít nějakou "pomůcku", aby se jich žák (žáci) příště vyvaroval/i.
47.	Snažím se jev vysvětlit.	138.	Vysvětlíme si to
48.	Žákovi chybu vysvětlím, porovnám s ČJ a připravím názorné jevy na procvičení a vyvarování se těchto chyb.	139.	Vždy upozorňuji slovně a většinou se také snažím chybu vizualizovat napsáním na tabuli.
49.	Použiji správnou strukturu a napíši na tabuli	140.	Opravím a vysvětlím
50.	upozorním na chybu, někdy se přihlásí i žáci sami, pak opravíme...možností je hodně	141.	Opravuji ho
51.	Tak si řekneme, jak by to šlo říct lépe...	142.	Vysvětlím rozdíl mezi NEJ A ČJ.
52.	pořádek slov	143.	Upozorním na ni, vysvětlím rozdíl ve vztahu k češtině, ale nehodnotím ji v rámci klasifikace.
53.	Hned opravím a sdělím správnou variantu	144.	Na chybu ho upozorním.
54.	Aufklärung des sprachlichen Unterschiedes	145.	opravím ho
55.	Upozorním, opravím	146.	Uvedu správně řešení .
56.	Vysvětlení "Fehler sind Fenster". Opakování. Zdůraznění výhod komparační metody atd.	147.	vysvětlím chybu

57.	Upozorním na rozdílnost, jev si zvýrazníme, hledáme “oslí můstek”, který napomůže při fixování správně německé podoby...	148.	vysvětlím rozdíl
58.	Někdy ho opravím nebo ho na závěr upozorním.	149.	na problematiku upozorním
59.	Upozorním na odlišné použití v nj a čj.	150.	V ústním souvislejším projevu nepřerušuji žákovu výpověď, na chyby upozorním na konci jeho výstupu/rozhovoru.
60.	napovím, že chyba je např. ve slovosledu, a žák se sám opraví	151.	opravím, případně opakovaně vysvětlím
61.	Opravím a vysvětlím	152.	Vysvětlím, jak to funguje v obou jazycích.
62.	Pouze gestem opravím, naznačím např. sloveso na konci věty obloučkem a žák se většinou opraví sám.	153.	Procvičujeme německý slovosled, ukazujeme si názorné příklady nejlépe z praktického použití.
63.	Chybu opravím a vysvětlím se zapojením žáka.	154.	Vedu ho k tomu, aby si uvědomil, jaký myšlenkový postup ho k chybě vedl, upozorním na rozdíl mezi jazyky, pokud je chyba typická a obvyklejší, vrátíme se k uvědomění si správných řešení i v některé z dalších vyučovacích hodin.
64.	Vše řádně objasním	155.	Z chyby se snažím poučit celou třídu, chybu hodnotím v tomto případě jako přínos
65.	znovu vysvětlím, procvičím na několika příkladech	156.	Opravím chybu
66.	já osobně či některý žák řekneme nebo napíšeme správné řešení a chybující svou chybu sám hledá a opraví	157.	Zopakuji
67.	upozorním a vysvětlím	158.	Upozorním, názorně srovnám rozdíl.
68.	Upozorním na interferenci a vedu ho k samostatné opravě chyby.	159.	Ukázat rozdíly Nj x Čj

69.	snažím se vševysvětlit, použiji další příklady, na kterých je možné chyby objasnit	160.	Upozorním
70.	hned na to upozorním, opravím, popř. něco ještě procvičíme v jiných větech nebo s podobnou problematikou kvůli uvědomění	161.	Znovu vysvětlím.
71.	vysvětlím rozdíl a použití	162.	Vysvětlím
72.	Pokud se jedná o gram. cvičení, která jsou na daný jevy zaměřena, žáka opravím, popř. se opravují navzájem.	163.	Řeknu správnou verzi, žák zopakuje, napíšu, zvýrazním barevně, tvoříme podobné struktury apod.
73.	Jeho chybu opravím a vysvětlím, jak by to mělo být správně. Upozorním na rozdíl oproti češtině.	164.	Vysvětlím celé třídě, upozorním na tuto jazykovou záludnost
74.	vysvětluji odlišnosti (někdy porovnávám též s AJ)	165.	Po skončení celého projevu zopakují jeho chybu a zkusím, aby ji sám opravil. Pokud to nezvládne, opravím ho a vysvětlím odlišnosti obou jazyků v dané chybové problematice.
75.	upozorním na rozdíl čj x nj, případně aj x nj	166.	Upozorním, vysvětlím, procvičím s celou skupinou.
76.	vysvětlíme si rozdíl	167.	Vysvětlím, dám příklady...
77.	Upozorním na chybu a opravím ji.	168.	Ich korrigiere die Studenten und erkläre die Problematik.
78.	vysvětlím, uvedu další příklady	169.	Opravím, upozorním na to a vyjmenujeme další příklady těchto chyb, co žáci znají a mate je
79.	Upozorním na chybu a zdůrazním, že se jedná o německé specifikum.	170.	Upozorním, vysvětlím mm
80.	Vysvětlím, řeknu, jak to vyjádřit správně.	171.	Záleží na situaci, většinou upozorním na rozdíl mezi češtinou a němčinou. Jestli znám historickou souvislost tak vysvětlím proč tomu tak je.
81.	Upozorníme na to a vysvětlím.	172.	Upozorním, na několika dalších příkladech se snažím procvičit

82.	Opravuji gestem ruky - infinitiv, příčestí, odluč. předpona na konec, nepřímý pořádek slov	173.	Opravím ho a vysvětluji.
83.	Pracuji s chybou v celé skupině. Uvádím další podobné příklady.	174.	Na chybu poukáži a snažím se vysvětlit odlišnosti řešení daného jevu v obou jazycích.
84.	Vysvětlím, v čem spočívá podstata chybování a snažím se dostatečně procvičit.	175.	záleží na pokročilosti. pokud není začátečník, zasáhnou
85.	Opravím ho a chci, aby opakoval po mně, případně vytvořil podobnou větu.	176.	Snažím se otázkou,, která směřuje ke správnému vyjádření žáka dovést
86.	Opravím ho, pokud to příliš nezdržuje	177.	chybu opravím a vysvětlím, uvedu příklady
87.	Vysvětlíme, zdůvodníme, zvědomíme	178.	pokud vím, že je to typická chyba, upozorním na ni, třeba opakovaně, celou třídu.
88.	Porovnáním s jiným jazykovým jevem , který už zná.	179.	vysvětlím rozdíly
89.	opravím, upozorním, popř. znovu vysvětlím	180.	Vysvětlím rozdíly, argumentují různými cizími jazyky, které se studenti učí.
90.	Záleží na typu chyby.	181.	Zdůrazním rozdíl mezi oběma jazyky.
91.	Opravím, vysvětlím.		

Příloha 11 – Nejčastější interferenční chyby dle učitelů německého jazyka

Učitel	Odpověď	Učitel	Odpověď
1.	Způsobové sloveso a infinitiv za ním, vedlejší věta - sloveso nestojí na konci.	92.	Chybný slovosled.
2.	Časové údaje dávají často na konec věty.	93.	slovosled, rod podst. jména
3.	slovosled vedlejší věty Velice často se setkávám s interferencí z angličtiny, např. žáci dávají "auch" na konec věty	94.	Slovosled ve vedlejších větách (a zvláště když se začíná vedlejší větou a pak je věta hlavní), u pokročilých tekamolo, u začátečníků modální slovesa ve větě.
4.	vedlejší věty v němčině - sloveso stojí až na konci věty; vazby - sloveso s jiným pádem než v češtině, jinou předložkou; předložky s jiným pádem než v češtině	95.	Porušování větného rámce
5.	Anglický a český slovosled	96.	chyby ve slovosledu (ve větě oznamovací např. Morgen ich gehe ins Kino., ve větě vedlejší po spojkách dass, weil apod. nedají sloveso na konec věty, ale taky po spojkách souřadících a podřadících (mají v tom guláš nebo si nedokážou tak rychle uvědomit, jaký slovosled mají použít)
6.	slovosled ve větě vedlejší, užití chybné předložkové vazby	97.	spojky weil, dass
7.	Slovosled ve VV.	98.	Slovosled.
8.	Subject and verb order	99.	slovosled angličtiny
9.	Slovosled ve VV, otázka, postavení významového slovesa ve větě se slovesem modálním	100.	pády, např.: Ich rufe ihm an. Ich duze ihm.
10.	Slovosled vět vedlejších-spojka weil	101.	Pokud nezačínají větu podmětem nedodrží pozici slovesa na 2. místě ve větě, nedávají sloveso na konec vedlejší věty.
11.	záměna podmětu - přísudku - chyba z angličtiny, vedlejší věty	102.	Sloveso není na konci ve vedlejších větách.

12.	slovosled	103.	Beispiele, die sowohl mündlich als auch schriftlich vorkommen: Vollverb im Modalsatz nach dem Modalverb (Position III), Negation "nicht" wird vors Prädikat gestellt (d.h. vor das Verb statt danach), Sätze mit nebenordnenden Konjunktionen (Prädikat wird unmittelbar nach der Konjunktion gestellt)
13.	zápor, prosby, odlučitelné předpony - slovosled	104.	slovosled VV, slovosled více Pu, slovosled 2 Pt osobním zájmenem
14.	Infinitiv není na konci věty, intonace	105.	nesprávná výslovnost
15.	v čj je poměrně volný slovosled, v nj má jasná pravidla	106.	slovosled, přesný překlad z češtiny či z angličtiny
16.	slovosled (postavení infinitivu, slovosled ve větě vedlejší)	107.	Slovosled věty vedlejší, postavení prislovečných určení ve větě, verbonominalni vazby.
17.	špatný slovosled, špatná složená slova (tj. přeloží český ekvivalent, nebo si něco vymyslí)	108.	-
18.	Slovosled	109.	te-ka-mo-lo, věty s modálním slovesem, vedlejší věty...
19.	Výslovnost: přehlásky, h, redukce koncovek. Slovosled: postavení slovesa a podmětu, časované sloveso ve vedlejší větě, infinitiv na konci, postavení příslovečných určení (čas, místo,...), odlučitelné předpony. Problémy dělají také odlišné předložkové vazby, skloňování podstatných jmen (členy a pády), jako nejobtížnější žáci vnímají skloňování přídavných jmen a trpný rod.	110.	Sloveso není na správném místě, nesprávná pozice příslovečných určení a předmětů.

20.	Postavení vetných členů ve větě /TEKAMOLO/ - příslovecna určení, příslovce, postavení podmětu, spojek	111.	tvorba vedlejších vět
21.	Slovosled ve VV, slovosled po VVČ, slovíčko auch na konci věty...	112.	slovosled podmětu a přísudku pod vlivem angličtiny
22.	sloveso v infinitivu není na konci věty, používání anglického průběhového času při popisu obrázku,..	113.	Prädikat (nicht an 2. Stelle im Satz), Modalverb + Vollverb (Inf. wird unmittelbar nach dem Prädikat gestellt), Negationen ("nicht" vor dem Prädikat statt danach)
23.	Slovosled ve větě se způsobovým slovesem, např. Ich kann meiner Mutter helfen in der Küche. Slovosled ve vedlejší větě, např. ..., dass ich kann im Internet surfen.	114.	psaní převzatých slov z AJ malými písmeny, česká výslovnost přehlásek, postavení slovesa ve vedlejších větách
24.	chybný slovosled	115.	přímý, nepřímý pořádek slov
25.	X	116.	např. ve vedlejších větách používají žáci přímý pořádek slov wenn ich habe...
26.	výslovnost - především přehlásky, zaměňování podobných slov z angličtiny (also, ...), ..	117.	Chybný slovosled, záměna významu německého a anglického "also".
27.	Sloveso není na 2. místě, vedlejší věty,...	118.	Slovosled
28.	slovosled vedlejších vět	119.	Obecně skládání VČ dle češtiny bez správného umístění slovesa.
29.	zapomínají na vedlejší věty	120.	Pozice slovesa ve větě
30.	slovosled ve větě vedlejší, slovosled obecně	121.	Ich verstehe ihm, ich rufe ihm an apod., ich lerne mit ihm kennen,; dále ve slovosledu vět- Ich gehe schlafen meistens um 22 Uhr. Ve slovosledu vedl. vět - ..., weil ich spiele gern Fußball.
31.	chybné užití pádu, chybné užití předložky, chybné užití rodu	122.	Špatné použití slovosledu/ postavení podmětu a slovesa určitého, nezohledňují postavení zdůrazněného větného členu.
32.	Tvorba otázky	123.	Pořádek slov vedlejších vět

33.	po modálních slovesech používají ihned významová slovesa, zapomínají na podmět ve větách typu "prší, sněží...", kde ČJ podmět neuvádí, chybný slovosled ve vedlejších větách po určitých skupinách spojek.	124.	zapomínají na větný rámec, ať už v přítomnosti nebo minulosti, Wie findest du den Pullover (Jak se ti líbí ten svetr....Kdo/Co)častější než interference s češtinou je interference s angličtinou I like it x Mir gefällt es.
34.	slovosled	125.	auf einen Ausflug fahren
35.	předložkové vazby	126.	auch na konci věty (vliv angličtiny), also (záměna s angličtinou)
36.	vedlejší věty - dass ich habe es dir schon gesagt, souvětí souřadné - ich habe mich entspannt und dann ich habe ein Buch gelesen.	127.	nedávají sloveso na 2. místo ve větě
37.	rozdíly v českém a německém slovosledu, odlišnosti ve výslovnosti...	128.	.
38.	stavba vedlejší věty, vynechávání podmětu, výslovnost s,z, správné umístění modálního a významového slovesa ve větě.	129.	špatný slovosled ve větě
39.	Uvedení času	130.	in die Schule verschlafen, am Gymnasium studieren, auf einen Ausflug fahren, warten für (vliv anglického waiting for)
40.	Dann ich habe meine Hausaufgaben gemacht. Tedy nedávají sloveso v určitém tvaru na druhé místo. Je to ale spíš vliv AJ, myslím si.	131.	Ich bin gut. Z anglického I'm fine "Wer" jako slovo "where" Bekommen - stát se z anglického "become"
41.	Slovosled	132.	Nejčastější interferenční chyby jsou ne pod vlivem češtiny, nýbrž pod vlivem angličtiny. Jsou to: slovosled jednoduché věty (sloveso není na druhém místě), slovosled vedlejší věty, zcela nelogické použití Partizip II po modálním slovese - to nefunguje v žádném jazyce, jako

			třeba *ich kann gestern nicht gekommen), nedodržení větného rámce
42.	Slovosled ve VV, slovosled a modální slovesa,	133.	Chyby vznikající v souvislosti s odlišnými slovesnými vazbami (verstehen, fragen, anrufen; pořádek slov po spojkách weil, dass ...
43.	Po spojkách weil a dass nedávají sloveso na konec věty.	134.	Nejnověji k tématu časové předložky: v 10 letech / mit 10 Jahren; za 10 let / in 10 Jahren; už 10 let / seit 10 Jahren
44.	vynechávání podmětu, postavení přísudku, přesný řád slovosledu vůbec (přísluvečná určení, pořadí zájmen, ...), interpunkce	135.	So viel, mit dem Bus gehen, also/auch.. problematika členů, pádů
45.	koncovky adjektiv, slovosled	136.	Použití auch nebo jiného větného členu na 2.místě ve větě, použití české reky sloves (predložka nebo pád)
46.	Zapomínají na infinitiv nebo přičestí na konci věty. Často, hlavně zpočátku výuky němčiny, bývají pod vlivem angličtiny a nedávají sloveso určité na druhé místo ve větě.	137.	vazby sloves s předložkami, dvojité zápor
47.	Velká písmena, gramatika- myslím, že větší vliv než čeština má na dané chyby angličtina.	138.	Chybějící interpunkce před nebo ve vylučovacím poměru. :-) Chybné překlady a neodděl. úseků např. ve vazbách sloveso/přídavné jméno aj. a infinitiv + zu .
48.	pořádek slov ve vedlejší větě	139.	Překládají doslova

49.	Nejčastěji zapomínají dávat v jednoduché vědě přísudek na druhé místo. Většinou používají anglický slovosled. Pracuji ráda s oživlými větami. Skupina žáků dostane papír, na kterém je jedno slovo z věty. Musí se seřadit tak, aby byla věta správně postavena. Uvažujeme o různých možnostech a variantách. Často také zapomínají dávat infinitiv na konec věty.	140.	Přiznám se, že interferenční chyby ve větné sklatbě neřeším. Vůbec si nemohu z poslední doby vybavit, že bych chybu vzniklou interferencí ve větné stavbě musela řešit. Přijde mi, že spíš řeším chyby týkající se slovní zásoby. Žáci používají výrazy z anglického jazyka např. - "také" chybně překládají pomocí also místo auch - "kdo" překládají jako wo (who) místo wer a "kde" překládají jako wer (where?) místo wo
50.	nejčastěji chybují ve slovosledu po spojkách dass, weil, wenn....	141.	rozdílné členy, slovesné vazby, frazémy
51.	slovesa za sebou, sloveso na 3. místě...	142.	Na zahradě, u řeky, doma, domů, vazby sloves....
52.	sloveso na konci ve vedlejší větě	143.	Er kann kochen sehr gut.
53.	Postavení slovesa na konci vedlejší věty po spojce podřadící.	144.	Neaplikují správně pravidla slovosledu ve větě oznamovací a tázací. Často nerozpoznají souvětí souřadné od podřadného a tím uvádí i nesprávně slovosled u vedlejších vět.
54.	Das Verb stellen sie sehr oft nicht an die zweite Stelle im Satz	145.	X
55.	špatné postavení větných členů pod vlivem angličtiny spíš než češtiny	146.	nevybavím si
56.	Nepřímý pořádek slov, Postavení slovesa ve vedlejší větě.	147.	Slovosled ve větě
57.	Slovosled bývá často více pod vlivem angličtiny než ČJ (např. AUCH až na konci věty). Počešťování (předložkových) vazeb.	148.	nedbají na slovosledná pravidla němčiny
58.	Slovosled ve vedlejších větách.	149.	vazby, jině pády, slovosled

59.	Zaznamenávám spíše chyby přenesené z angličtiny.	150.	auch na konci věty, podmět vždy na prvním místě
60.	slovosled	151.	členy, slovosled
61.	chyby ve slovosledu	152.	chybují v pořádku slov ve větě
62.	Podmět - způsobové sloveso - plnovýznamové sloveso a zbytek věty.	153.	Jiné vazby (verstehen), členy, pluralia tantum
63.	Postavení slovesa ve větě - oznamovací, vedlejší; v pádech; velká písmena.	154.	Dělají chyby v přímém slovosledu, u PUČ na začátku věty vytvoří nesprávný slovosled, dávají dva záporny do věty, po spojkách pořadících chybují ve slovosledu.
64.	Slovosled ve větě, přídavná jména v přísudku, velká písmena u podst.jmen	155.	Např. nedodržování větného rámce u modálních sloves s infinitivem.
65.	slovosled věty vedlejší	156.	Slovosled z ČJ automaticky přesouvají do slovosledu v NJ
66.	pořádek slov ve větě - 1. věta vedlejší - 2. věta hlavní -většinou ji začnou podmětem Wenn ich Zeit hätte, ich würde dich besuchen.	157.	Špatný slovosled
67.	porušování větného rámce v němčině	158.	Slovosled
68.	slovosled, tvorba vedlejších vět	159.	Pozice přísudku ve větě jednoduché i v souvětí
69.	nejčastěji ve vedlejších větách, ale jsou chyby i v nepřímém slovosledu	160.	Nedodržení větného rámce modální sloveso + infinitiv
70.	und dann ...(slovosled), weil, dass...	161.	Slovosled věty vedlejší
71.	slovosled podle AJ	162.	slovosled, členy, předložkové vazby
72.	Slovosled ve vedlejších větách, v počátcích výuky nepřímý pořádek slov ve větě hlavní.	163.	Rámcová konstrukce, pořádek slov
73.	Zapomínají na nepřímý slovosled ve větě. Často píší Ich - uprostřed věty s velkým písmenem, mají zažité z angličtiny (já - I). Píší malá písmena u podstatných jmen.	164.	chybné použití členů nebo jejich vynechání, nepřímý slovosled, větný rámec, použití předložky se správným pádem, některé vazby, např. Ich gehe auf die Uni. Wie bist du? ...

	Vyslovují špatně písmeno H (slova jako gehen, stehen, sehen).		
74.	infinitiv ne na konci věty, vedl. věta sloveso není na konci	165.	Předměty ve větě v jiném pádu než v češtině
75.	postavení slovesa ve VV	166.	Slovosled vedlejších vět (sloveso na 2. místě), nerozlišování spojek a jejich vlivu na pozici slovesa, předložky u sloves (glauben an - chybně glauben in...), člen podle českého překladu - Die Mädchen...
76.	slovosled, infinitivy	167.	Nevyjádří podmět, chybný slovosled
77.	Slovosled	168.	Asi nejčastěji se jedná o chyby ve slovosledu
78.	slovosled ve vedlejších větách	169.	Brigade (namísto Ferienjob) / ich verstehe Ihnen (namísto ich verstehe Sie) / ich rufe Ihnen an / ich kriege (namísto: ich kämpfe) / ich brauche machen (brauchen + Verb se nesmi používat) / ich frage auf / ich kummere mich für / ich lerne mich / die Kinder spielen sich / ich ziehe sich um / er beschwert sich auf / er braucht nicht kein Geld
79.	Např. špatné postavení plnovznamového slovesa po způsobovém slovese, vazby sloves.	170.	Sloveso není na 2. místě, nicht před slovesem, u modálních sloves není druhé sloveso na konci v infinitivu
80.	Postavení slovesa ve větě	171.	Špatný slovosled, umístění slovesa ve větě
81.	Špatný slovosled	172.	Slovosled, slovesná rekece (ich verstehe dir/dich) apod.
82.	slovosled (větný rámec, nepřímý pořádek slov)	173.	postavení slovesa v hl. větě, ve vedl. větě, pořadí větných členů
83.	Genusfehler, Pluralkollektiva,...	174.	rekece sloves (píší warten für namísto warten auf)
84.	Větný pořádek v modálních větách, větný pořádek ve vedlejších větách.	175.	Nerespektování postavení slovesa v německé oznamovací větě.
85.	slovosled	176.	sloveso - postavení ve větě

86.	Postavení slovesa	177.	postavení slovesa na 2. místě v oznamovací větě + postavení 2. slovesa ve větě s modálním slovesem.
87.	Slovosled podle češtiny	178.	špatný slovosled ve větě
88.	rod podle čj	179.	slovosled, spojka aby...
89.	slovosled s modálními slovesy, perfektem, posun podmětu na třetí místo při nepřímém pořádku slov, slovosled VV	180.	slovní zásoba, pořádek slov AJ/NJ
90.	Pořádek slov ve vedlejších větách, inverze	181.	Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě - heute ich bin aufgestanden Věty vedlejší - ... dass ich bin aufgestanden
91.	Opravím, vysvětlím.		

Příloha 12 – Způsoby práce s jazykovými strukturami ČJ ve výuce němčiny

Učitel	Odpověď	Učitel	Odpověď
1.	Upozorním na rozdíl.	63.	Týká se to především slovosledu, ustálených spojení a předložkových vazeb, které porovnám nejen s českým jazykem, ale i s anglickým.
2.	Vysvětluji na příkladu české a německé věty.	64.	Řeknu větu česky v několika variantách slovosledu. Upozorním, že v NJ má slovosled přísnější pravidla, uvedu jaká.
3.	na bázi rozdílu či shody "při překladu"	65.	zdůrazňuji shodu a rozdíly v obou jazycích
4.	Vysvětlování vět vedlejších atd	66.	Německy postavenou větu přeložím do čj v německé struktuře, pokud to jde. (např. Mého názoru podle, ...). Žáci to nemusí umět, někteří mluví intuitivně, ale analytickým typům to pomáhá.
5.	např. upozorňuji na odlišné pády či předložkové vazby	67.	Anschaulich - ich verwende bunte Papierkästchen an der magnetischen Tafel. Anm.: Tschechisch ist nicht meine Muttersprache.
6.	Forma překladu.	68.	kontrastivní srovnání
7.	Compare it	69.	Vysvětlím, jak gramatický jev použiji v mateřštině a následně, jak to je v němčině
8.	názorně - větu napíšu pro srovnání na tabuli	70.	-
9.	...	71.	konkretní příklady, typy vět....
10.	oznamovací, tázací, rozkazovací věty, vedlejší věty, souvětí	72.	Využívám spíše struktury, které v češtině máme také, např, že minulý čas je také složený, u postavení předmětu si zas dáváme do kontrastu, že je to v češtině naopak, když se použijí zájmena osobní.
11.	uvádím rozdíly mezi tím, jak funguje skloňování podst. jmen v ČJ a NJ, jak funguje skladba věty	73.	srovnáváním

12.	nenapadá mě konkrétní případ, vždy reaguji na dané v hodině	74.	n
13.	záleží na konkrétních příkladech, toto je moc obecná otázka	75.	Analyzujeme občas větnou stavbu v čj a nj, zdůrazňuji nepřímý pořádek slov v nj, tam žáci chybují...
14.	Upozorním na rozdíl, někdy kontrolně doslovně přeložím N do Č, procvičujeme.	76.	maluji grafy
15.	Uvádím konkrétní příklady z češtiny, ale i anglictiny	77.	Uvádím české příklady toho, kde čeština pomůže, nebo upozorňuji na to, kde tomu tak není. Např. slovesné vazby s pevnými předložkami a pády (např. verstehen).
16.	Porovnáváním větných rámců pomocí vzorečků (PO - PRÍS. - OVC)...	78.	analýza a komparace
17.	V české větě měníme slovosled a určujeme, zda "zní věta česky".	79.	Např. napíšu větu v čj na tabuli. Pod ní napíšu větu v nj a červeně šipkami vyznačím změny. Žáci pak zformulují německou větu správně podle šipek. Poté zformulují ještě další ca.3 příklady. Lze názorněji zobrazit i na interaktivní tabuli.
18.	pádové otázky a předložky	80.	Srovnání - např. Musím jít dnes nakupovat.
19.	Porovnávání, odvozování, návaznost.	81.	V češtině pořádek slov volný, nikoliv libovolný, v němčině pevně daný
20.	rozebíráme často věty jako při mluvnici	82.	větný rámec v německé vedlejší větě v kontrastu s českou verzí, kde sloveso nebývá na konci
21.	Srovnávám například slovosled nebo slovesné vazby v češtině a němčině.	83.	napíšeme na tabuli věty vedle sebe a porovnáme, uvádíme více podobných příkladů
22.	uvádím příklady	84.	.
23.	Uvedla jsem odpověď "ano", nebývá to ale často - pokud je to třeba, porovnáme věty v češtině a němčině a hledáme rozdíly.	85.	Upozorňuji na odlišnosti.

24.	---	86.	kombinace modálních sloves a dalších plnovýznamových v infinitivu (muset udělat, smět odejít)
25.	Porovnání podmětu, postavení přísudku...	87.	Překlady vět čj-nj a nj-čj
26.	názorné porovnávání	88.	Jak už naznačeno, hlavní interferenční vliv je z angličtiny. Naopak se snažím zdůraznit pomoc češtiny jako ve větách s gefallen (ne ich gefalle etwas, ale etwas gefällt MIR, ne wie gehst du, ale wie geht es dir) - takže se naopak snažím podpořit shodu s češtinou proti angličtině. Interference s češtinou není ten problém.
27.	Procvičuji slovesa s odlišnou valencí (doplňovačky), předložky v rámci časových údajů, skupiny předložek dle pádů (obrázky), otázky zjišťovací a doplňovací, zdůrazněný větný člen, slovosled vedlejší věty (obměna textu)	89.	Upozorním na rozdíly, ze to je v NJ jiné než v ČJ
28.	neustále porovnávám	90.	Např. slovosled nebo užití "se" místo trpného rodu.
29.	Na tabuli žáci uvidí srovnání obou jazyků na konkrétním příkladě.	91.	Jako učitel českého jazyka literatury je toho více. V oblasti slovní zásoby, v oblasti odlišných slovesných vazeb (zavolat komu - dativ, anrufen jemanden - akuzativ), v oblasti homonymních tvarů i v angličtině (also x auch, Gift aj.), pravopis psaní zeměpisných názvů, čísla substantiv (die Niederlande - to Nizozemí) aj.
30.	Slovosled	92.	Různě
31.	Při vysvětlování perfekta. Já jsem jel. Ich bin gefahren.	93.	VV, vazby sloves, tázací zájmena...
32.	Překlad vět z CJ do NJ	94.	Uvedu příklad.

33.	...	95.	X
34.	Nevím, co odpovědět, prostě poukážu na rozdíl, zapíšeme červeně do zápisků gramatiky.	96.	vždy to vychází z aktuální situace, těžko říct jednotný návod
35.	porovnáním české věty s jejím překladem do němčiny a upozorněním na odlišnosti v obou jazycích	97.	Zopakuji, někdy vysvětlím danou gramatickou pasáž a hlavně používám příklady.
36.	Například srovnání použití záporu. V české větě může být více záporů, v německé či anglické nikoliv. Srovnáváme tedy i s aj.	98.	upozorňuji na gramatické jevy v čj, které mohou pomoci při učení se němčině a naopak které nelze využít
37.	při již zmiňovaných spojkách čj-nj, srovnání	99.	jsem češtinář, tedy to pro mě není problém
38.	Snažím se ne o doslovný překlad, ale o vystižení myšlenky, smyslu věty	100.	příklad na tabuli, překlad, obdobné věty samostatně tvořené
39.	Názorné porovnávání slovosledu v češtině a němčině.	101.	Nevím, snažím se upozorňovat spíš na podobnosti
40.	Příslovce, přídavná jména - schnell, gut. Pády - 1. - 4. stejné pádové otázky, 5.= 1. p., 6. a 7. pád pomocí předložek a další.	102.	Většinou pomocí překladových cvičení.
41.	Xxx	103.	Mluvnické kategorie, podmět, přísudek, Větný rozbor
42.	Srovnávám českou a německou gramatiku, ukazuji shody i rozdíly.	104.	Porovnáním
43.	např. pomocí větných členů	105.	Gramatické postupy
44.	Například dvojitý zápor: Nikdo nepřišel. Nutnost vyjádření podmětu v němčině.	106.	Nnn
45.	např. předložky a pády . V češtině -7. pádu , v němčině 4 . Jakým způsobem lze v němčině plnohodnotně všechny pády vyjádřit	107.	Porovnání německé a české věty, zdůraznění rozdílů.
46.	pořádek slov v české větě	108.	Odkážu na znalosti gramatiky čj
47.	názorné příklady	109.	Zdůrazňuji rozdíl ve slovosledu

48.	веду pro srovnání českou a německou větu, odlišnosti vysvětlím a zvýrazním barevnou křídou	110.	Jednočlenné věty, trpný rod
49.	Prostě konstatuji český překlad - pak rozeberu pády, postavení ve větě...vše, co je potřeba	111.	př. syntax - slovosled, adjektiva - v přísudku stejný tvar u všech rodů
50.	srovnávám stavbu vět a použití různých významů slov v kontextech	112.	Frazémy a sousloví obou jazyků, nutnost odprostit se od doslovných překladů (kalků) a celkově vnímat oba jazyky jako separátní systémy viz pády, členy apod.
51.	Uvádím různé příklady slovosledu v české větě. Upozorňuji, že v německé větě stojí na druhém místě (na místě druhého větného členu) vždy sloveso. Používám různá cvičení k upevnění této znalosti.	113.	Srovnání české a německé věty, žáci identifikují a opravují chyby ve dvojici/skupině.
52.	vyznačuji grafiky odlišnosti	114.	Ich erkläre die unterschiedliche Rektion der Verben / unterschiedliche Präpositionen / Zeitformen
53.	při překladech jiný slovosled, upozornit na rozdílné pády u sloves, rozdílné předložky ve vazbách	115.	Ve větách na překlad, narazíme často na odlišnosti v syntaxi či morfologii. Upozorním na rozdíl, nebo se snažím aby našli rozdíl oni.
54.	Porovnáním a upozorněním na odlišnosti.	116.	Číslovky nebo speciálně podtrhujeme větné členy a pozice v obou jazycích srovnáváme, u malých dětí dostanou čísla a staví se za sebe jak je ve větách třeba
55.	postavení předmětu ve větě ...	117.	ústně vysvětlím na příkladech
56.	Např. Postavení předmětů ve větě	118.	Jak již bylo napsáno dříve - Na chybu poukáži a snažím se vysvětlit odlišnosti řešení daného jevu v obou jazycích. Pokud je třeba a zvládnou to, tak se snažím o vysvětlení daného jevu v obou jazycích.
57.	Hledáme shody a rozdíly v obou jazycích.	119.	napiší věty pod sebe na tabuli, několik příkladů...

58.	Grafické zobrazení větných struktur + názorné porovnání+ procvičení.	120.	Např. rozdíl mezi rodem substantiv v čj a nj.
59.	slovosled ve vedlejší větách - porovnááme v českém a německém jazyce (různé druhy vět)	121.	při výkladu nové látky - nechám žáky, y aby si rozdíl všimli sami
60.	Vysvětlím co je rozdílne oproti nemicine	122.	například u pořádku slov - porovnááme s ČJ
61.	Zápor v čj versus zápor v nj	123.	Otázce nerozumím, porovnáám věty....
62.	Porovnáám a upozorním na rozdíly.		

Příloha 13 – Metody a aktivity pro práci s interferenčními chybami ve výuce

Učitel	Odpověď
1.	různé Kettenspiele
2.	Srovnání, nějaký zážitek s danou věcí
3.	srovnání chci a chtěl bych v ČJ s (modalverb WILL und konjunktiv präteritum MÖCHTE)
4.	vysvětlím na konkrétním názorném příkladu
5.	slovosled např. vedlejších vět, otázek, ... - pozici přísudku (slovesa v urč. tvaru) ve větě představuje jeden žák, ostatní tvoří další větné členy = stavba věty, změna pozice žáků ....
6.	Hry na slovosled (pohybové, papírové)
7.	Oživlé věty.
8.	hledání chyb v textu vytvořeném odpovídající jazykové úrovni
9.	Názorné ukázky, srovnání a překlady, používání barev pro zvýraznění odlišností
10.	Jednoduše používat to, kde byla chyba v nejrůznějších kontextech tak, aby si to žák zažil, uvědomil
11.	soubor nejčastějších typických chyb - v rámci hry CASINO soutěž týmů
12.	Porovnání s anglickým jazykem
13.	Es geht um sog. dialogisches Lernen und COOL (Cooles kooperatives Lernen).
14.	Kartičkový systém skládání vět, např. Jinak je to záležitost individuální, každý žák má jiné dispozice, ale také preference v osvojování jazyka.
15.	třeba při tréninku slovosledu - každé slovo ve větě drží žák na velké kartičce a celou větu si znázorňujeme
16.	Uvedená výše.
17.	Procvičování vzorové věty na slovní zásobě dané lekce. /tvoření otázky - odpověď, žáci sami tvoří věty.
18.	Každou takovou chybu rozebíráme a uvádíme řadu podobných příkladů.
19.	Krátké dialogy, v nichž se objevují problematické struktury. Studenti základní dialog obměňují a díky tomu si danou strukturu několikrát zopakují.
20.	Jde o metodu, vycházející ze zkušenosti znalostí sémantiky nebo derivologie atd. češtiny - srovnávám, vysvětluji shody, rozdíly, někdy i etymologii.
21.	U odlučitelných předpon - každý žák představuje jedno slovo nebo předponu z věty, postaví se za sebou, jak má věta být správně. Procvičujeme u oznamovací věty, u otázky, u věty se způsobovým slovesem.
22.	Označuji tyto chyby jako falešné přátele, kteří nás ukolébají v našem názoru o správnosti, ale skutečnost je jiná. Žáci již hned ví, pokud použijí slovo falešný přítel, že se jedná o problematické slovo.
23.	Frontální procvičování
24.	popsáno výše; pokud je to relevantní, používám i AJ
25.	Za prvé se zeptám, jste si jistí, zda vaše vyjádření bylo správně, nebyla tam chyba? Pokud to nezabere, řeknu, byla tam chyba, najděte ji!

Příloha 14 – Rozdíl užití a pozice zvratných sloves

Všimněte si!

Zvratné zájmeno může být ve větě užito ve 3. nebo 4. pádě. (viz české *si* x *se*). Rozdíl se však projevuje jen v 1. a 2. os. j. č. (*mir* x *mich*, *dir* x *dich*). Ostatní tvary jsou stejné.

Ich wasche **mich**. – Myju se.

Ich wasche **mir** die Hände. – Myju si ruce.

Zapamatujte si!

Ne vždy odpovídá české zvratné sloveso německému zvratnému slovesu:

ptát se ▶ fragen

vdát se, oženit se ▶ heiraten

jmenovat se ▶ heißen

hrát si ▶ spielen

spěchat ▶ sich beeilen (Ich beeile mich.)

Příloha 15 – Práce se slovesem „werden“

Zapamatujte si!

Tvary 2. a 3. osoby jednotného čísla jsou nepravidelné.

- Was willst du **werden**? Čím chceš být? (Čím se chceš stát?)
- Mein Opa **wird** schnell müde. Můj dědeček se rychle unaví.
- Es **wird** kalt/dunkel. Ochlazuje se./Stmívá se.

Sloveso *werden* znamená *stát se, stávat se*. Do češtiny se však často musí přeložit jinými výrazy.

Příloha 16 – Rozdílná práce s trpným rodem v němčině a češtině

II. Trpný rod (pasivum) (1)

Německá slovesa se stejně jako v češtině vyskytují ve dvou rodech – činném a trpném. Trpný rod se tvoří pomocí slovesa **werden** a **příčestí minulého**.

- Viele Touristen besuchen Wien. → Wien **wird** von vielen Touristen **besucht**.
- Die echt Wiener Küche **wird** im Beisl **serviert**.
- Es **wird** oft **gesagt**, dass Wien jedem etwas anbieten kann.

V němčině je použití trpného rodu daleko častější než v češtině. Ve větě v činném rodě hraje podmět důležitou roli.

- Viele Touristen **besuchen** oft die Wiener Kaffeehäuser.

Ve větě v trpném rodě se podmět a původce děje nekryjí. Původce děje v ní není buď vůbec vyjádřen, nebo se vyskytuje v jiné podobě než jako podmět.

- In der Porzellanmanufaktur **wird** das kostbare Geschirr **hergestellt**.

Všimněte si!

Na rozdíl od němčiny používá čeština vedle trpného rodu opisného i vyjádření pomocí zvratného zájmena.

In der Augarten-Manufaktur wurde das Porzellan für den Kaiser hergestellt.

V manufaktuře v Augarten byl vyráběn porcelán pro císaře.

V manufaktuře v Augarten se vyráběl porcelán pro císaře.

Příloha 17 – Závislý infinitiv s „zu“ a jeho pozice ve větě

Všimněte si!

„Zu“ se vkládá mezi sloveso a odlučitelnou předponu a píše se s ním dohromady. Vazba infinitivu s „zu“ se do češtiny překládá jako prostý infinitiv nebo pomocí vedlejší věty.

Für den Koch war es nicht einfach, internationale Gerichte **zuzubereiten**.

Pro kuchaře nebylo jednoduché připravit mezinárodní pokrmy.

Všimněte si!

V infinitivní konstrukci se zvrtným slovesem se tvar zájmena řídí podmětem věty.

Sie versucht **sich** durchzusetzen. *Pokouší se prosadit.*

Wir versuchen **uns** durchzusetzen. *Pokoušíme se prosadit.*

Příloha 18 – Pozice jednotlivých komponentů v souvětí souřadném

IV. Souvětí souřadné (2)

Jedná se o spojky, které spojují dvě věty hlavní. Po těchto spojkách následuje nepřímý pořádek slov: **deshalb** (*proto, tedy, tudíž*), **darum** (*proto, z toho důvodu*), **deswegen** (*proto, z toho důvodu*), **dann** (*pak, potom*), **trotzdem** (*přesto*)

Jetzt kommt ein Schüler aus Kanada zu uns,

<i>spojka</i>	<i>sloveso</i>	<i>podmět</i>	<i>ostatní větné členy</i>
dann	fliege	ich	nach Kanada.

Ich treffe gern viele Leute, **deshalb** bin ich bei Rotary-Club aktiv.

Ich will später im Ausland arbeiten, **darum** lerne ich jetzt zwei Fremdsprachen.

Das Leben in Afrika ist schwer, **trotzdem** will ich es probieren.

III. Vedlejší věty časové (1) se spojkami

als / wenn

Als ich zum ersten Mal in Berlin war, habe ich mich gefragt, warum das Ampelmännchen oft anders aussieht.

Als ich zum ersten Mal in Berlin war, war ich überrascht, wie sich die Stadt verändert hat.

Spojka **als** (*když*) se používá při ději minulém, který se udál jednou, neopakoval se.

Wenn ich **jedes Mal** in Berlin bin, habe ich die Idee, das DDR-Museum zu besuchen.

Immer wenn ich in Berlin war, hatte ich die Idee, das DDR-Museum zu besuchen.

Spojka **wenn** (*když*) se používá při ději minulém tehdy, jde-li o děj opakovaný (kdykoli).

Příloha 20 – Vliv vybraných spojovacích výrazů na slovosled (pasáž „Merk dir!“)

Wann fahren?

Jörg sagt, dass er nach Prag fährt. Jörg fährt nach Prag, weil...

Merk dir!

wenn }
dass } + Verb am Ende
weil } des Satzes

Příloha 21 – Práce se slovosledem v nepřímých otázkách v rámci pasáže „Merk dir!“

Merk dir!

Indirekte Fragen - wie Nebensätze

W-Wort

wann

welcher → *Verb am Ende des Satzes*

wie

was etc.

+ ob

orte • Angebot

n das besuchen

